

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
------------	----------	--------

		Ungdomsrådet
		Felles råd for eldre og mennesker med funksjonsnedsettelse
		Livsløpsutvalget
		Forvaltningsutvalget
		Formannskapet
		Kommunestyret
		Arbeidsmiljøutvalget

Budsjett 2026 og økonomiplan 2026 - 2029

Kommunedirektørens kommentarer:

Lesja kommune, som mange små distriktskommuner, står overfor utfordringer med demografi og kostnadsvekst. Et bærekraftig budsjett handler derfor ikke bare om å kutte kostnader, men om å bygge økonomisk og sosial bærekraft over tid. Vår utfordring i Lesja kommune er å finne løsninger som trykker tjenestetilbudet til Lesja sine innbyggere i økonomiplanperioden.

Kommunedirektøren har i sitt forslag til budsjett for 2026 og økonomiplan for 2026-2029 i det alt vesentlige lagt til grunn de vedtak som ble vedtatt i budsjett behandlinger for 2025 og behandlingen av økonomiplanen for 2026-2029 av kommunestyret i juni. Først og fremst er det pålegget om å videreføre fokus på en bedre tilpasset driftsstruktur som vil gi grunnlag for fortsatt sikre gode tjenester til alle tjenestemottagere. Arbeidet med omstrukturering av arbeidskraft innen helse og omsorg for bedre utnyttelse av kompetansen i de ulike tjenestene iverksettes. både på kort og lang sikt.

Lønnsom drift vil være forutsetning for å skape vekst og utvikling i Lesja kommune. Uten økonomisk handlingsrom vil nødvendige prosjekt bli utsatt, og mulighet for utvikling redusert. I budsjettprosessen har det derfor vært lagt vekt på hvordan kommunen vil være i stand til å opprettholde god kvalitet på tjenesteområdene. Tilgang til riktig kompetanse påstås av mange, ikke minst av KS, til å bli en like stor utfordring for små distriktskommuner som tilgang til økonomiske ressurser. Derfor følger administrasjonen opp dette ved å budsjettere med ytterligere midler til videre og etterutdanning innen helse. Det har gjennom det siste året vært gjort en grundig jobb med en gjennomgang av ressursbruken innen oppvekst, og ikke minst en ny bruk av lederressurser innen helse og omsorg. Dette har gitt effekter, og kommer til å gi effekter fremover. Kommunedirektøren er tilfreds med at det er vilje til omstilling som ivaretar Lesja sine muligheter til å levere gode tjenester.

Et annet område som kommunedirektøren velger å prioritere i neste års budsjett, er styrking av IT. Økt bruk av digitale løsninger har hatt fokus på velferdsteknologi. Her har Lesja et betydelig potensial i årene fremover. Kommunedirektøren er av den oppfatning at ved bruk av mere digitale løsninger kan dette også gjelde innen langt flere områder. Bruken av KI har gjort sitt inntog i kommunal forvaltning. Dette vil høyst sannsynlig øke i tiden fremover. Det

må derfor avsettes midler slik at alle ansatte får opplæring og kan håndtere disse hjelpemidlene i det daglige arbeidet.

Det tredje området som er prioritert i det framlagte forslaget til budsjett fra kommunedirektøren er fokuset på å få flere til å bosette seg i Lesja. Lesja kommune er i sluttfasen på å kunne legge frem en sosial boligplan som skal gi føringer for hvordan Lesja vil legge opp sin fremtidige boligpolitikk. Lesja har sammen med Dovre fått bevilget midler gjennom en tilskuddsordning fra Innlandet fylkeskommune med søkelys på bo og bli lyst. Dette prosjektet skal gå over tre år. En annen viktig grunn til at kommunedirektøren finner det nødvendig å prioritere bolig og økt tilflytting er den demografiske utviklingen. Frem til nå har det vært søkelys på at antall eldre vil øke de neste årene, og antall unge fra 0-16 vil bli sterkt redusert. Det som etter kommunaldirektørens syn må ha større fokus er hvordan andelen av befolkningen mellom 20-66 kan økes. Det er den del av befolkningen som skal levere tjenestene de neste årene. Det å bruke kommunale midler til økt boligsatsning vil være fremtidsrettet satsning som vil ivareta Lesja sine muligheter til i årene fremover å fortsatt levere gode kommunale tjenester. Lesja kommune kan være en aktør sammen med privat næringsliv til å få boligprosjekter realisert. Dette må ses i sammenheng med at kommunene vil være en aktiv pådriver til å få i gang ny giv innenfor reiselivssatsing på Bjorli. Det vil Lesja trenge i årene som kommer for å trygge det allerede etablerte næringslivet som skaper arbeidsplasser i Lesja. Her vil også muligheten for nye boliger være et viktig bidrag. Det foreslås derfor avsatt økonomiske midler i investeringsbudsjettet på dette området.

Budsjettet som legges frem av kommunedirektøren er et budsjett som ligger innenfor de rammer og de politiske føringer som kommunestyret vedtok i budsjettvedtaket for 2025, og økonomiplan vedtaket i juni i år for perioden 2026-2029. Det har vært jobbet svært godt i sektorene for å tilpasse de rammer som er lagt til grunn i økonomiplanen. Ikke minst gjelder det å komme ned på budsjettrammen som ble vedtatt av kommunestyret. Dette vil fortsatt kreve samsvar mellom budsjett og tilgjengelige rammer. Det skal investeres betydelige beløp i nytt renseanlegg på Bjorli. Dette er vi forpliktet til å realisere. Det betyr samtidig at teknisk sektor må se mer kritisk på budsjettposter som har vært budsjettet tidligere. Dette vil kreve at det arbeides med dette området fremover. Lesja har ligget lavt i gebyrkostnader sammenlignet med kommuner rundt oss. Det må fortsatt være et mål å holde disse kostnadene lavest mulig.

Budsjettet bygger videre på et fortsatt interkommunalt og regionalt samarbeid. De økonomiske innsparinger innenfor dette samarbeidet må etter kommunedirektørens syn ha større fokus i økonomiplan perioden.

Budsjettet bygges opp etter vedtatte handlingsregler. Dette har i en lengere periode vært styrende for økonomiforvaltningen i kommunen. Til nå har Lesja kommune ligget godt an i forhold til disse føringene. Likevel er det slik at Lesja driver dyrt i forhold til sammenlignbare kommuner. Lesja kommune bruker store summer av egne kraftinntekter direkte i driftsbudsjettet. Dette vil ikke etter kommunedirektørens syn være fornuftig ressursbruk fremover. Kommunedirektøren mener at en større andel av disse inntektene må brukes til å bygge opp reserver og til fremtidige målrettede investeringer, og ikke direkte inn i driftsbudsjettet. Forutsetningen for dette er at driftskostnadene må tilpasses de reelle

rammer. Dette kommer til å bli krevende, men kommunedirektøren mener kommunestyret bør gå inn i denne problematikken, og tilpasse driftskostnadene til de reelle rammene.

Fremlagt budsjettforslag legger til grunn fortsatt fokus på effektivisering og digitalisering av alle tjenester. Styrking av IT.

Det legges opp til stram investeringskontroll, og at vi prioriterer tiltak som vil effektivisere driftskostnadene.

Satse på verdiskapning som øker bolyst, og større satsning på reiseliv og næringsutvikling, som vil stabilisere folketall og sikrer god og nødvendig kompetanse for å fortsatt levere gode kommunale tjenester.

Kommunedirektøren er tilfreds med at Lesja kommune også i budsjettforslaget for 2026 legger frem et forslag til netto driftsresultat som ligger innenfor kravene til vedtatt handlingsregel.

Bakgrunn

Kommunen skal hvert år fatte vedtak om en fireårig økonomiplan for drift og investering, samt årsbudsjett for kommende driftsår, jf. kommunelovens § 14-4.

Kommunelovens § 14-4. Økonomiplan og årsbudsjett:

Økonomiplanen skal vise hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommunale og regionale planer skal følges opp.

Økonomiplanen og årsbudsjettet skal vise kommunestyrets eller fylkestingets prioriteringer og bevilgninger og de målene og premissene som økonomiplanen og årsbudsjettet bygger på. De skal også vise utviklingen i kommunens eller fylkeskommunens økonomi og utviklingen i gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser. Vedtaket om årsbudsjett skal angi hvor mye lån som skal tas opp i budsjettåret.

Økonomiplanen og årsbudsjettet skal settes opp i balanse og være realistiske, fullstendige og oversiktlige.

Økonomiplanen skal deles inn i en driftsdel og en investeringsdel. Årsbudsjettet skal deles inn i et driftsbudsjett og et investeringsbudsjett og stilles opp på samme måte som økonomiplanen.

Økonomiplanen kan inngå i eller utgjøre kommuneplanens handlingsdel etter plan- og bygningsloven § 11-1 fjerde ledd.

Departementet kan gi forskrift om bevilgningsoversikter, økonomiske oversikter og oversikter over utviklingen i gjeld.

Kommuneregnskapet består av to deler, investeringsregnskapet og driftsregnskapet. Disse to henger sammen ved at utgifter til lån, i form av renter og avdrag, som tas opp i investeringsregnskapet blir en kostnad i driftsregnskapet. Investering påvirker dermed driften. Både investeringsbudsjettet og driftsbudsjettet skal være i balanse. For driftsbudsjettet medfører det at inntektene må være lik eller større enn utgiftene. Investeringsbudsjettet er i balanse når investeringsprosjekt er finansiert gjennom låneopptak eller bruk av egne midler (fond).

Kommuneloven setter krav om at det skal utarbeides finansielle måltall som skal være styrende for budsjett og økonomiplanarbeidet. De skal bidra til at den økonomiske situasjonen styrkes og sikre at kommunen har økonomisk handlingsrom framover I økonomireglementet er det vedtatt at kravene til de finansielle måltallene skal vedtas hvert år sammen med økonomiplan og budsjett.

Lesja kommune har benyttet finansielle måltall siden 2015 og måltallene har fokus på.

- Årlig driftsresultat (netto driftsresultat)
- Frie økonomiske reserver (disposisjonsfond)

- Rente og avdragsbelastning
- Lånegjeld.

Årlig driftsresultat:

Økonomisk handlingsrom skapes først og fremst gjennom årlige driftsoverskudd. Driftsoverskudd kan avsettes som reserve (fond), inngå som egenfinansiering av investeringer eller brukes til nye tiltak.

Statsforvalteren anbefaler et netto driftsresultat på 1,75 % av brutto inntekter. Lesja kommune hadde inntil 2022 en målsetting om 3 % pga kraftinntekter og bruk av disp fond i investering. Fra budsjettåret 2023 har målsettingen vært 1,75 %. Kommunedirektøren innstiller på at vi fortsetter å bruke 5 millioner fra disposisjonsfondet årlig til investering i økonomiplanperioden. Dette vil medføre at disposisjonsfondet ikke øker i planperioden, men samtidig holdes låneopptaket nede.

Handlingsregel nr. 1: Netto driftsresultat skal utgjøre 1,75 % av brutto driftsinntekter årlig i økonomiplanperioden

Frie økonomiske reserver:

Kommunens økonomiske soliditet og evne til å takle uforutsette hendelser vil i stor grad avhenge av de frie økonomiske reserver som kommunen har til rådighet. Slike reserver er i hovedsak definert som disposisjonsfond. Disposisjonsfond er midler som kommunen fritt kan disponere både til drifts- og investeringsformål. Anbefaling fra Statsforvalteren er 10 % for å ha en god fondsbeholdning. Det er helt avgjørende for kommunens handlefrihet og likviditet å ha en solid beholdning av frie fond. Kommunen har høy lånegjeld og er sårbar ved en renteoppgang. I tillegg bruker vi 5 millioner kr årlig fra disposisjonsfond som finansiering av investeringer.

Handlingsregel nr. 2: Disposisjonsfond skal utgjøre minimum 10 % av brutto driftsinntekter.

Rente og avdragsbelastning:

I norske kommuner finansieres investeringer normalt ved låneopptak. Lånegjeld medfører renteutgifter og avdrag som belastes driftsregnskapet. Dersom investeringen ikke gir reduksjon av driftskostnader eller økte inntekter vil økte rente og avdragsutgifter medføre at nivået på tjenestene må reduseres. Måltallet viser hvor mye gjelda belaster driften. Anbefalt nivå på rente og avdragsutgiftene er 3 % av driftsinntektene. Med økende rente og låneopptak vil det ikke være mulig i økonomiplanperioden å klare målsettingen om 3 %. Fra budsjettåret 2023 har målsettingen vært 6 %.

Handlingsregel nr. 3: Rente og avdragsbelastningen skal ikke overstige 6 % av brutto driftsinntekter.

Lånegjeld:

Høy lånegjeld vil gjøre kommunen økonomisk sårbar. Spesielt ovenfor renteøkninger. Selv om det brukes virkemidler som rentebinding, for å redusere renterisiko, vil betjening av lån legge beslag på betydelige midler i driftsbudsjettet og dermed redusere kommunens tjenestenivå.

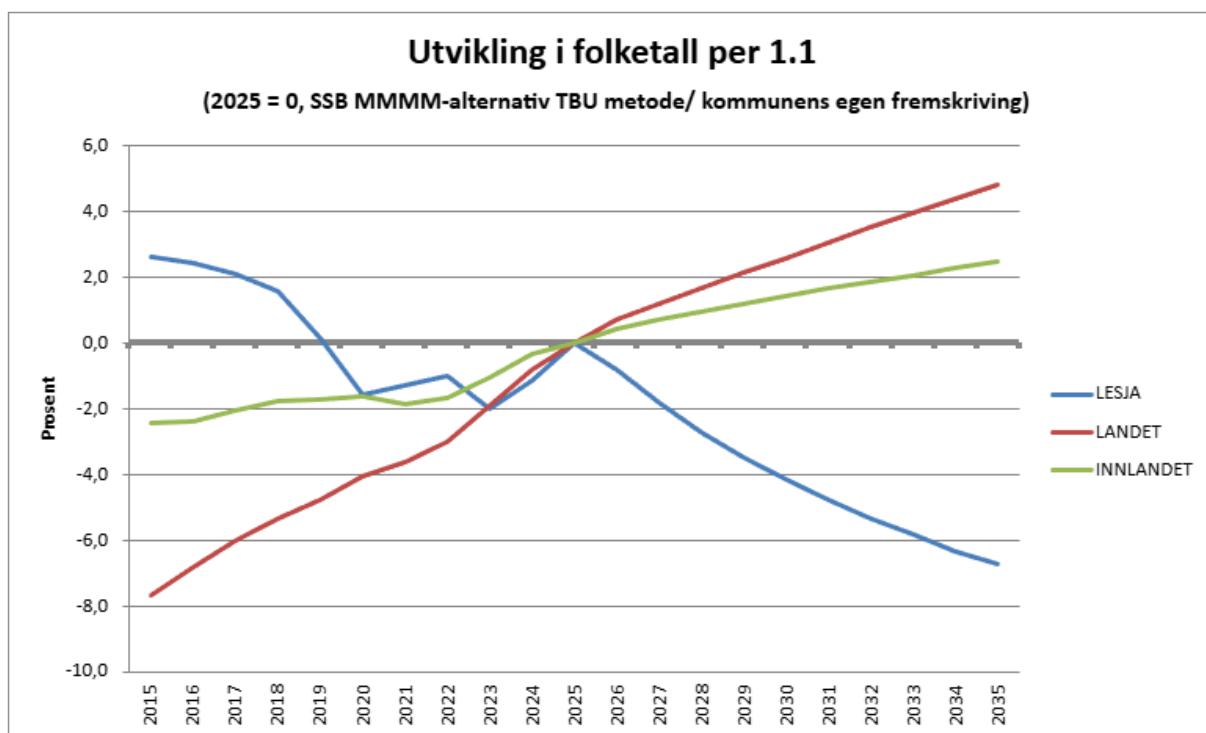
Statsforvalteren anbefaler et måltall på maksimalt 70 % av brutto driftsinntekter.

Kommunedirektøren innstiller på en offensiv målsetting om at kommunen raskest mulig må komme seg ned på et nivå hvor gjelda ikke utgjør mere en 110 % av brutto driftsinntekter. Denne målsettingen vil medføre stans i nesten all investeringsaktivitet etter planperioden.

Handlingsregel nr 4: Netto lånegjeld skal utgjøre maksimalt 110 % av brutto driftsinntekter.

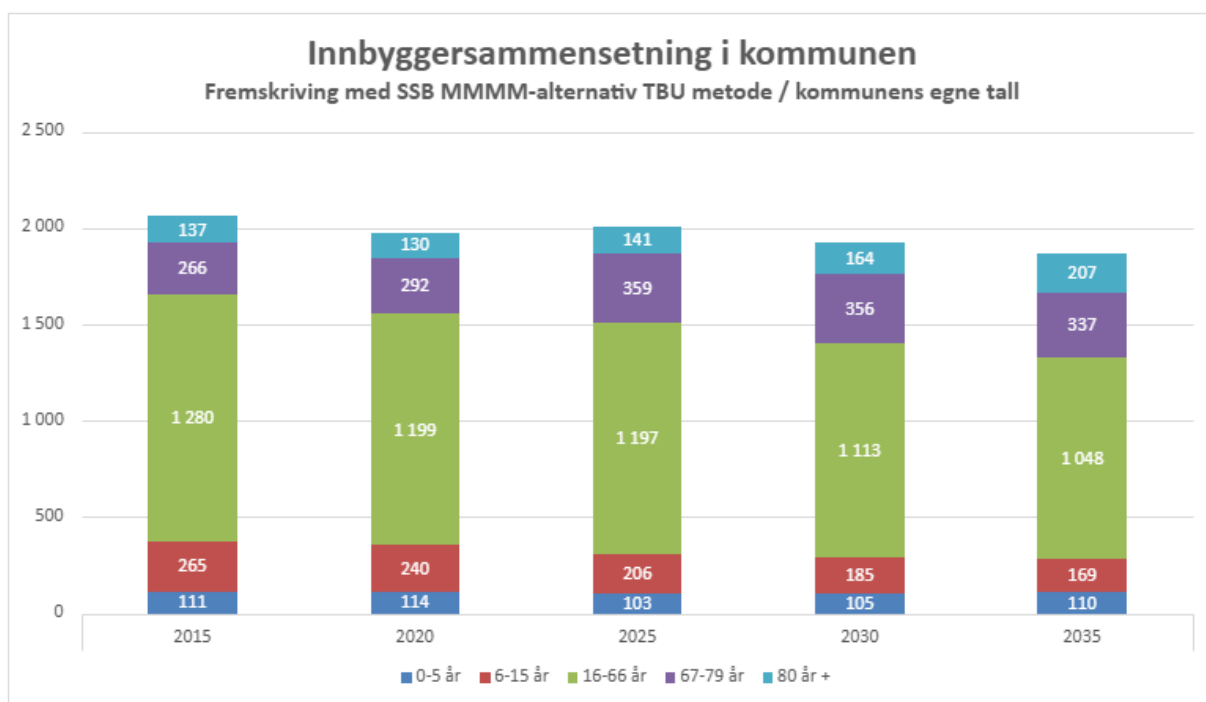
Demografi

Inntektssystemet til kommunen avhenger av antall innbyggere og sammensetningen av dem. Modellen under viser SSB sin forventa befolkningsutvikling tom 2035. Modellen er a jour pr mai 2025.

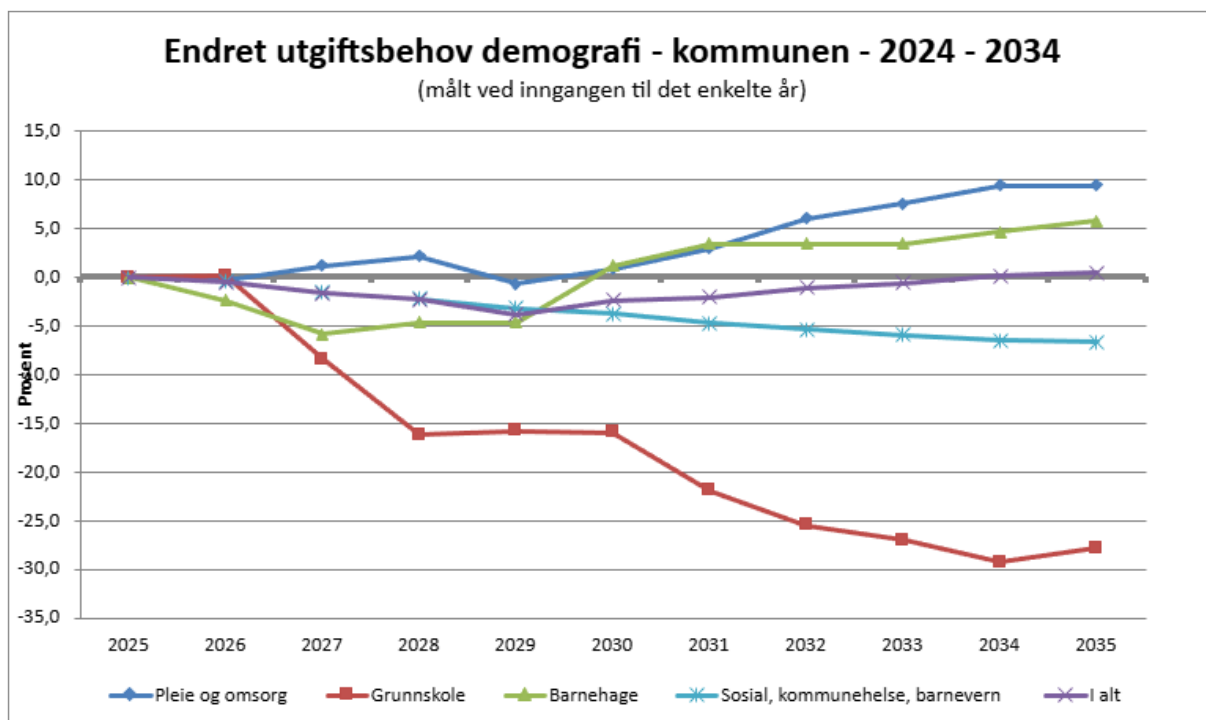
SSB sine framskrivinger viser en forventa vekst i Norge på 4,8 % fram til 2035. For Lesja forventes det en reduksjon på 3,5 % i planperioden og 6,7 % fram mot 2035. Utviklingen i folketallet vil medføre reduksjoner i Lesja kommune sine overføringer fra Staten i økonomiplanperioden og videre framover.

Sammensetning av innbyggerne gir oss også en god indikasjon på hvilke områder, innenfor kommunal tjenesteyting, vi må styrke og hvilke områder vi må redusere. Lesja kommune må ligge i forkant og gjennomføre tilpasninger av drifta slik at vi er forberedt når endringene kommer.

Som figurene ovenfor viser forventes det endringer i befolkningssammensetningen i planperioden.

Barn og yrkesaktive reduseres mens gruppen pensjonister og eldre øker. Trendene er tydelige, og dette må gjenspeiles i kommunens organisering og langtidsplanlegging.

Forventa endringer i utgiftsbehov sier noe om hvordan kommunen må prioritere framover og flytte budsjettmidler mellom sektorene. Vi kan ikke over tid opprettholde en organisasjon og et tjenestetilbud som er tilpassa et høyere innbyggertall og en annen befolkningssammensetning.

Anslag årlig endring i kommunens utgiftsbehov (i 1000 kroner) per tjenesteområde som følge av befolkningsendringer

(2024 kroner og endring fra 1.1.2025)

Endring							SUM
utgiftsbehov per 1.1	Pleie- og omsorg	Grunnskole	Barnehage	Sosial	Kommunehelse	Barnevern	LESJA
2026	-263	43	-545	35	-44	-132	-906
2027	1 372	-2 139	-817	-104	-141	-146	-1 976
2028	878	-1 944	272	17	-19	-207	-1 003
2029	-2 574	115	0	-170	37	-194	-2 786
2030	1 417	-51	1 361	6	-121	-69	2 543
2031	1 877	-1 483	545	-225	-28	-75	610
2032	2 787	-899	0	-21	-19	-195	1 652
2033	1 449	-384	0	-115	-50	-2	898
2034	1 685	-567	272	-76	-47	-83	1 185
2035	-19	375	272	-93	75	-23	588
Sum 2026-2035	8 609	-6 935	1 361	-746	-357	-1 127	805

I planperioden (2026-2029) reduseres forventa utgiftsbehov med 6,6 millioner. Samtidig er det en forventning, fra staten, om at budsjettmidler flyttes mellom de ulike sektorene. Det er innenfor områdene pleie/omsorg og skole de vesentligste endringene kommer.

Tiltak for å redusere kostnadsnivået er vi godt i gang med, men prosessen med å omfordele midler mellom sektorene har ikke startet opp enda.

Vurdering

Økonomiplan 2026 - 2029.

Økonomiplan 2026 - 2029 viser en oversikt over årlige driftsinntekter og utgifter i perioden. Oversikten omfatter hele kommunens virksomhet. Planen er utarbeida med følgende forutsetninger:

Befolkning:

Befolkningsnedgangen fortsetter. Siden år 2000 er antall innbyggere i Lesja redusert med over 300 personer. Reduksjonen har variert og enkeltår har vi hatt vekst. Bosetting av flyktninger har de siste årene dempet reduksjonen. Snittet de siste 20 år er en reduksjon på 17 personer årlig.

Å bremse eller helst snu denne utviklingen er sannsynligvis den viktigste utfordringen vi har sammen med halvparten av landets kommuner. I planen benytter vi tallene fra SSB som viser en forventa reduksjon på 16-20 personer pr år.

Lønns- og prisvekst:

Økonomiplanen opererer med faste 2026-kroner i hele 4-års perioden. For lønn er prognose fra SSB og KS lagt til grunn med 4,0 %. For utgiftspostene i budsjettet er prognose for vekst i statsbudsjettet lagt til grunn. Denne prognosen tilsier en prisvekst på 2,5 %.

Pensjonskostnader:

Prognosene fra KLP tilsier at kostnaden til pensjon skal reduseres fra 23 % til 19 %. Endelig kostnad avhenger både av lønnsoppgjør, pensjonsoppgjør og selskapets avkastning i finansmarkedet. KLP sitt anslag på premieavvik i planperioden varierer fra en netto kostnad på 1 million til inntekter på 2 millioner. Endringen fra tidligere år er at amortiserte kostnader nå overstiger inntekter på titalls millioner som vi har hatt de seneste årene. Sterk lønnsvekst, lav avkastning i finansmarkedet og endringer i AFP regelverket tilsier økte pensjonskostnader for kommunesektoren framover.

Renteutvikling

Det er lagt til markedets renteprognose i planperioden. For 2026 tom 2029 priser markedet inn en rentebane fra 5,1 % til 4,4 %.

Endringer i frie inntekter og estimert kostnadsvekst.

	2025 revidert	2026	2027	2028	2029
Befolkning 01.07.2X	2 006	1 990	1 970	1 952	1 936
Lønn & prisvekst	4,1 %	3,4 %	3,4 %	3,4 %	3,4 %
Pensjon	23,0 %	19,0 %	19,0 %	19,0 %	19,0 %
Netto driftsresultat	1,75 %	1,75 %	1,75 %	1,75 %	1,75 %
Frie inntekter					
Skatt inkl naturressursskatt	71 957 000	71 529 000	71 077 000	70 529 000	70 052 000
Rammetilskudd	119 790 000	125 041 000	125 660 000	126 264 000	126 878 000
Eiendomsskatt	16 600 000	22 000 000	22 000 000	22 000 000	22 000 000
Utbytte Eidefoss/Eidsiva	9 000 000	6 000 000	6 000 000	6 000 000	11 000 000
Kraftsalg	18 270 000	17 500 000	15 800 000	16 200 000	16 200 000
Sum frie inntekter	235 617 000	242 070 000	240 537 000	240 993 000	246 130 000
Netto driftsresultat budsjett	5 600 000	5 600 000	5 600 000	5 600 000	5 600 000
Lønn og utgiftsvekst	-10 000 000	-11 000 000	-11 000 000	-11 000 000	-11 000 000
Årlig endring i lånekostnad uten VA	-1 163 800	-951 783	-1 215 189	-17 151	0
Innsparing mot målet om netto driftsresultat	0	-5 498 783	-13 748 189	-10 561 151	-5 863 000

Tabellen over viser hvordan den årlige endringen i frie inntekter og estimert kostnadsvekst vil påvirke drifta. Tabellen er benyttet over flere år i økonomiplanarbeidet. I planperioden forventes det en utflating og normalisering av de siste årenes kostnadsvekst. I modellen er det kun tatt med endringer på gjeld og renter utenom VA (selvkost). Endringer innenfor VA forutsettes finansiert via gebyrinntektene, men det er en risiko for at Lesja kommune må forskuttere kostnader pga tidsforskyvning innenfor selvkostregnskapet.

For 2026 viser oppdaterte tall at kostnadsnivået må ned med 6 millioner. Utflating og reduksjon i inntekter sammen med forventet kostnadsvekst medfører at det må regnes med kutt i størrelsesorden 5 – 10 millioner utover i planperioden.

Kostnadsveksten overstiger inntektsveksten og vi er avhengig av å få på plass tiltak som senker kommunens kostnadsnivå.

I 2026 vil økte inntekter (eiendomsskatt, rammetilskudd og skatteinntekter) og gjennomførte kutt i sektorene medføre at budsjettet kommer ut i balanse.

Fra 2027, når inntektene flater ut eller reduseres, inntreffer behovet for innsparingstiltak ifg modellen.

Økonomiplan 2026 – 2029:

	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
<i>Driftsinntekter</i>						
1 Rammetilskudd	114 863	116 510	125 041	125 392	125 731	126 080
2 Inntekts- og formuesskatt	60 139	70 500	71 529	70 939	70 256	69 648
3 Eiendomsskatt	11 513	16 590	21 590	21 590	21 590	21 590
4 Andre skatteinntekter	7 913	7 700	7 700	7 700	7 700	7 700
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	649	200	200	200	200	200
6 Overføringer og tilskudd fra andre	58 691	38 799	41 438	38 088	34 788	33 338
7 Brukerbetalinger	8 744	7 984	7 279	7 279	7 279	7 279
8 Salgs- og leieinntekter	57 741	58 576	62 623	60 923	61 323	61 323
9 Sum driftsinntekter	320 253	316 859	337 400	332 111	328 867	327 158
<i>Driftsutgifter</i>						
10 Lønnsutgifter	166 353	164 473	169 845	169 845	169 845	169 845
11 Sosiale utgifter	29 259	38 671	38 518	36 637	39 237	38 637
12 Kjøp av varer og tjenester	73 978	71 820	75 257	75 257	75 257	75 257
13 Overføringer og tilskudd til andre	26 210	25 990	27 806	25 106	25 106	25 106
14 Avskrivninger	18 658	22 000	22 300	25 142	25 500	25 900
15 Sum driftsutgifter	314 457	322 954	333 726	331 987	334 945	334 745
16 Brutto driftsresultat	5 796	-6 095	3 674	124	-6 078	-7 587

I økonomiplanen forutsetter man 2026 nivå på inntekter og kostnader i hele planperioden. Dvs man innarbeider ikke forventet lønns- og prisvekst pga at man forutsetter at dette kompenseres med økte overføringer fra staten. Dette er en forutsetning som ikke har stemt de seneste årene.

Skatt fikk en betydelig økning i 2025. Dette skyldes omleggingen i inntektssystemet. I 2026 forutsettes det at 2025 nivået vil holde seg. I 2025 innførte stortinget ordningen jordbrukskonto. Dette er en ordning som gir næringsdrivende anledning til å utsette beskatningen noe. Effekten av dette er vanskelig å tallfeste og dermed ikke innarbeida i budsjettforslaget, men kan gi redusert skatteinntekter. Utover i planperioden forventes en svak reduksjon. Reduksjonen skyldes nedgangen og endringer i befolkningssammensetningen.

Det foreslås å fjerne bunnfradraget på eiendomsskatten. Dette gir økte inntekter på ca 5,5 millioner. Handlingsrommet innenfor eiendomsskatt er dermed oppbrukt og en videre økning her er avhengig av at det bygges nye hus og hytter. Den generelle skattesatsen er 7 ‰ og for bolig/fritidsbolig er den 4 ‰ i 2026.

Kraftprisen varierer, og markedet er ustabilt. Krafta for 2026 er solgt for 43,1 øre/kwh. I resten av planperioden er det lagt inn 39 øre 2027, 40 øre 2028 og 40 øre 2029 etter anbefaling/analyser utført av vår kraftforvalter Mørekraft AS.

	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
<i>Finansinntekter</i>						
17 Renteinntekter	6 082	4 290	4 605	3 605	3 105	3 605
18 Utbytter	8 506	9 350	6 000	6 000	6 000	11 000
20 Renteutgifter	12 624	11 815	12 621	13 421	13 721	13 521
21 Avdrag på lån	10 489	11 400	12 900	14 900	16 900	16 900
22 Netto finansutgifter	-8 524	-9 575	-14 916	-18 716	-21 516	-15 816
23 Motpost avskrivninger	18 658	22 000	22 300	25 142	25 500	25 900
24 Netto driftsresultat	15 930	6 330	11 058	6 550	-2 094	2 497

Netto finans får en økning i 2026. Dette skyldes at de store investeringene starter opp. Samtidig signaliserer Eidefoss redusert utbytte utover i planperioden. I tillegg forventes det reduserte renteinntekter fra bankinnskudd ifb med investeringene. Utover i perioden forsterkes denne økningen i finanskostnader. Styringsrenta er Norges bank sitt viktigste instrument mot inflasjonen. Markedsrenta ligger nå på 5,1 %. Den forventes å ligge på dette nivået i 2026 før vi får en reduksjon til 4 % utover i planperioden. Rente og avdragsutgiftene øker i takt med investeringene.

Budsjettet for 2026 gir et netto driftsresultat på 3,3 % og 2027 på 2,9 %, men videre i planperioden blir det mer utfordrende. Målsetting er 1,75 % som tilsvarer et netto driftsresultat på 5,6 millioner. For å oppnå målsettingen utover i planperioden må det gjennomføres kostnadsreduserende tiltak tilsvarende 7,6 millioner i 2028.

Ved behandling av økonomiplanen i juni vedtok kommunestyret at rammene skulle reduseres med 6 millioner i 2026 og 3 millioner i 2027. Selv om mange kostnadsreduserende tiltak er innarbeida overstiger nye tiltak og kostnadsvekst reduksjonen og tjenesteområdene ligger 2 millioner over ramme. Detaljert oversikt finner man under kapitelet budsjett 2026 lenger ut i saken.

I vedlagt økonomiplan er 2026 og 2027 innenfor handlingsregelen om et netto driftsresultat på 1,75 %. Til tross for dette mener kommunedirektøren det er fornuftig å jobbe videre med flere tiltak allerede fra 2027. Dette for å opprettholde framdrift, ligge i framkant, og samtidig gi handlingsrom for kvalitetssikring og gjennomføring av tiltakene.

Kommunedirektøren foreslår derfor en videreføring av kommunestyrets vedtak om å redusere rammene med 3 millioner i 2027 selv om behovet ikke oppstår før i 2028.

	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
24 Netto driftsresultat	11 058	6 550	-2 094	2 497
Målsetting om 1,75 % netto driftsresultat	5 600	5 600	5 600	5 600
Avvik (medfører innsparinger eller økte inntekter)	5 458	950	-7 694	-3 103
<i>Endringer i rammer sektorene</i>				
Fellestjenester		-200		
Helse og oppvekst		-1 500		
Teknisk		-1 000		
Direkte under KD		-300		
Sum reduksjon rammer	0	-3 000	0	0
Akumulert endring rammer året før			-3 000	-3 000
Netto driftsresultat etter reduserte rammer	11 058	9 550	906	5 497

Fellestjenester og områder direkte under kommunedirektør reduseres 500 000 kr. Totalt redusert med 1,5 millioner i perioden 2025-2027.

Helse og oppvekst reduseres med 1,5 millioner. Totalt redusert med 4 millioner i perioden 2025-2027.

Teknisk reduseres med 1 million. Totalt redusert med 3,6 millioner i perioden 2025-2027.

Tiltak som allerede er vedtatt og i prosess, videreføring fra økonomiplanbehandling i juni og nye tiltak:

Oppvekst:

- Felles drift og ledelse skole, oppstart 2026 (vedtatt 2025)
- Flytte 1-4 trinn fra Blåsenborg, oppstart høsten 2027 (vedtatt 2025)
- Bærekraftig organisering av grunnskolen. Gjennomgang av ressursbruk og organisering. (vedtatt)
- Organisering av ledelse og ressursbruken tilpasset bemanningsnorm i barnehager.
- Systematisk jobbing med tidlig innsats for å redusere hindre utenforskap.

Helse:

- Omstrukturering av arbeidskraft innen helse og omsorg for bedre utnyttelse av kompetansen i de ulike tjenestene iverksettes (vedtatt 2025)
- Organisering av alle områder innenfor helse. Herunder ledelse og administrasjon. (vedtatt)
- Omsorgsboliger lokaliseres på to lokasjoner i kommunen for å bedre utnyttelse av helsepersonell. (vedtatt)
- Effektiv turnusorganisering og vikarhåndtering utrede bruk av KI og felles turnusansvarlig

Teknisk:

- Kommunal bygningsmasse skal kartlegges for å oppnå bedre arealeffektivitet og eventuelt salg (vedtatt 2025).
- Nedklassifisering av kommunale veier (vedtatt 2025).
- Organisering og drift av kommunale veier. (vedtatt)
- Kommunale bygg. Organisering, drift, lokalisering, samling av funksjoner.
- Økt satsing på utvikling og bygging av boliger

Fellestjenester:

- IT området gjennomgås og det utarbeides en strategi for å øke Lesja sin kompetanse på området i takt med økt behov for digitaliseringen. (vedtatt)
- Styrking av områdene digitalisering og mestringsteknologi.
- Økt fokus på innkjøpsavtaler og ordninger i organisasjonen.
- Oppgavefordeling og bruk av egen bemanning. Ressursutnyttelse.

Det forutsettes at tiltakene som gjennomføres får effekt i hele planperioden.

Forslaget til framlagt økonomiplan med reduserte rammer gir følgende resultater ift til de finansielle måltallene.

Finansielle måltall				
	2026	2027	2028	2029
Netto driftsresultat	3,3 %	2,9 %	0,3 %	1,7 %
Disposisjonsfond (endring i kr)	20 %	22 %	20 %	20 %
Rente og avdragsbelastning	4,4 %	5,6 %	6,5 %	4,8 %
Netto lånegjeld	95,0 %	122,2 %	125,0 %	121,4 %

Oppsummering

Med bakgrunn i kommunestyrets vedtak fra behandlingen av økonomiplanen for 2026-2029, har det fra kommunedirektøren vært lagt vekt på å videreføre prosessene som er startet opp. Det har vært prioritert å avsette tid til å få en bred prosess og involvering fra tjenesteledere, ansatte og tillitsvalgte. Det har også vært satt søkelys på samhandling mellom sektorene.

Vi vet at framtidens rammetilskudd vi bli påvirket av utviklingen i innbyggings sammensetningen. Driften må tilpasses dette for å kunne opprettholde kvalitet på tjenestene. Befolkningsframskrivingene viser at det må til tiltak som omfordeler midler mellom sektorer. Dette vil i særlig grad gjelde mellom oppvekstsektoren og helse og omsorgssektoren.

Lønnsom drift er forutsetning for å skape vekst og utvikling i Lesja kommune. Uten økonomisk handlingsrom vil nødvendige prosjekt bli utsatt, og mulighet for utvikling redusert.

Økonomiplanen som legges fram er en videreføring av prosessen som starta opp i 2025. Kommunedirektøren ser at vedtakene som ble gjort i desember 2024 gir ønsket effekt og at tiltakene som nå utføres gir god effekt både økonomisk og på tjenesteleveransen. Det jobbes også med flere tiltak som vil bli presentert for politikerne etter hvert som konsekvensutredninger er på plass.

Økonomiplanen viser at økonomien blir mere krevende når økte inntekter fra eiendomsskatt, konsesjonskraft og utbytte flater ut. Lesja har over tid nytt godt av vekst innenfor disse områdene og har i liten grad måtte ta ned rammene til tjenesteområdene. Selv om kutt og reduksjoner er gjennomført tidligere år har nye tiltak og kostnadsvekst "spist opp" kuttene. Tiltakene som er vedtatt har vist at vi har et potensiale for å redusere kostnadsnivået uten at kvalitet på tjenestene reduseres tilsvarende.

Til tross for disse utfordringene har kommunedirektøren funnet rom for styrking av følgende områder i budsjettet. Boliger, rekruttering, digitalisering og bruken av kraftfond. Disse styrkingene er omtalt av de ulike tjenesteområdene.

Framlagt økonomiplan mener kommunedirektøren at er en fornuftig plan for å klare å gjennomføre nødvendige endringer.

Investeringsplan 2026-2029

Investeringar	Prosjekt	2026	2027	2028	2029
Regiondata/utstyr	0146	kr 432 000	kr 150 000	kr 150 000	kr 150 000
Brannsikr./renovering kommunale bygg	0173	kr 2 900 000	kr 1 500 000	kr 1 500 000	kr 1 500 000
Oppgradering av bygninger/ENØK/IT	0286	kr 1 100 000	kr 1 500 000	kr 1 500 000	kr 1 500 000
Digitalt kartverk	0029	kr 150 000	kr 250 000	kr 200 000	kr 200 000
Bredbåndsutbygging	0283	kr 1 000 000	kr -	kr -	
Oppgradering vei	0234	kr 3 000 000	kr 250 000	kr 2 500 000	kr 1 500 000
Trafikksikkerhetstiltak	0228	kr 100 000	kr 100 000	kr 100 000	kr 100 000
Lesja svømmehall	0333	kr 400 000	kr -		
Velferdsteknologi innen helse og omsorg	0352	kr 500 000	kr 500 000	kr 500 000	kr 500 000
Brannvarsling/heiser	0350	kr 350 000			
Omsorgsboliger	0313	kr 1 000 000	kr 15 000 000		
Bil til helsehuset	0355	kr 1 000 000			
Lekestativ Lesjaskog	0356	kr 110 000			
Blåsenborg	0358		kr 5 000 000		
Uteområdet Lesja skule	0357	kr 100 000			
Tilpassing Lesja skole	0359	kr 3 000 000	kr 2 000 000		
Istandsetting 2 leiligheter i Lesjagarden	0349	kr 1 500 000			
Kjøp av 1 leilighet i 4-mannsbolig	0360	kr 3 500 000			
Investeringsbeløp		kr 20 142 000	kr 26 250 000	kr 6 450 000	kr 5 450 000
Refusjoner	Kommentar	2026	2027	2028	2029
Disposisjonsfond		kr -5 000 000	kr -5 000 000	kr -5 000 000	kr -5 000 000
Mva	Alle	kr -2 712 000	kr -5 170 000	kr -1 220 000	kr -1 020 000
Andel fond og refusjoner (ikke lån)		kr -7 712 000	kr -10 170 000	kr -6 220 000	kr -6 020 000
Lånebehov investeringer uten VARF		kr 12 430 000	kr 16 080 000	kr 230 000	kr -570 000
VARF		2026	2027	2028	2029
VA Hovedplan	0287	kr 500 000			
VA Høydebasseng HB2	0324			kr 14 950 000	
Sanering ledningsnett vann	0309	kr 1 000 000	kr 1 000 000	kr 1 500 000	kr 1 500 000
Sanering ledningsnett avløp	0310	kr 1 000 000	kr 1 000 000	kr 1 500 000	kr 1 500 000
Ombygging Lesja og Bjorli RA					
	0303	kr 2 000 000			
Vannforsyning Bjorli	0326		kr 10 000 000		
Bjorli renseanlegg	0327	kr 59 000 000	kr 50 000 000		
Vannforsyning Lesja					
	0328	kr 400 000	kr 1 200 000	kr 3 000 000	
Avløp Bjorli	0329	kr -	kr 15 000 000		
Nye Pumpestasjoner Bjorli	0330	kr 2 000 000	kr 2 000 000		
Bjorli miljøstasjon	0342		kr 3 000 000		
Joramo VV	0179	kr 250 000			
Lånebehov VARF		kr 66 150 000	kr 83 200 000	kr 20 950 000	kr 3 000 000
Justeringsavtaler MVA, Husbanken og KLP					
Mva just.avtale VA, Thøring Utbyggings.	0292	kr 52 100	kr 52 100		
Mva just.avtale Thøring & Aaheim AS	0304	kr 103 000	kr 103 000	kr 103 000	kr 103 000
Mva just.avtale VA, Pål Mølmen	0301	kr 52 700	kr 52 700	kr 52 700	
Mva just.avtale Thøring & Aaheim AS	0302	kr 122 000	kr 122 000	kr 122 000	
Mva just.avtale VA, Thøring Utbyggings.	0292	kr -57 900			
Mva just.avtale Thøring & Aaheim AS	0304	kr -114 700	kr -114 700	kr -114 700	
Mva just.avtale VA, Pål Mølmen	0301	kr -58 500	kr -58 500		
Mva just.avtale Thøring & Aaheim AS	0302	kr -135 600	kr -135 600		
Mva just.avtale, vei Søre Morken	0291	kr 14 800	kr 14 800		
Mva just.avtale, vei Søre Morken	0291	kr -16 500			
Mva just.avtale, vei Søre Morken	0291	kr 16 500			
Avdrag Husbanken startlån		kr 400 000	kr 400 000	kr 400 000	kr 400 000
Innbetalinger startlån		kr -350 000	kr -350 000	kr -350 000	kr -350 000
Egenkapitalinnskudd KLP		kr 700 000	kr 700 000	kr 700 000	kr 700 000
Finansieringsbehov		kr 727 900	kr 785 800	kr 913 000	kr 853 000
Oppsumert		2026	2027	2028	2029
Samlet investeringer		kr 87 019 900	kr 110 235 800	kr 28 313 000	kr 9 303 000
Sal/refusjoner/fond		kr -7 712 000	kr -10 170 000	kr -6 220 000	kr -6 020 000
Samlet lån		kr 79 307 900	kr 100 065 800	kr 22 093 000	kr 3 283 000

Med bakgrunn i handlingsreglene jobber man for å holde investeringene nede på et svært moderat nivå. Målsettingen er at låneopptaket, utenom VA, ikke overstiger avdragene slik at gjelda reduseres. Avdragene ligger på ca 12 millioner kr årlig. Det brukes også 5 000 000 kr årlig fra disposisjonsfondet til finansiering av investeringene. Dette forutsetter at vi over tid oppnår ett netto driftsresultat på 5 millioner som avsettes til fond slik at fondet ikke tømmes.

Framlagt investeringsbudsjett oppnår ikke denne målsettingen. Totalt ligger det inne investeringer for 234 millioner og låneopptak for 204 millioner i planperioden. Behovet er stort, og hver enkelt investering må vurderes nøye. Etter endt planperiode risikerer man å låse handlingsrommet for framtidige investeringer.

Kommentarer til utvalgte investeringsposter:

0173 Brannsikring kommunale bygg:

Posten er avsatt til å gjennomføre brannforebyggende tiltak for å få bygningsmassen opp på et akseptabelt sikkerhetsnivå. For 2026 er posten avsatt til å fullføre brannsikring på Lesjastun. Her er arbeidet i gang med oppgradering av varslingsanlegg og rømningsveger.

0286 Oppgradering av bygninger/ ENØK:

Posten er avsatt årlig til oppgradering og enøktiltak i eksisterende bygningsmasse. Her vil det bli prioritert enøktiltak i funksjonsbygg, som vil gi en gevinst ved energieffektivisering og redusert energibruk.

0333 Renovering Lesja svømmehall:

Restbeløp avsatt til sluttavregning i mai 2026, etter fullført prøvedriftperiode.

0349 Leilighet Lesjagarden:

Posten er avsatt til å sette i stand to leiligheter i 2. etasje for utleie. Arealet er opprinnelig prosjektert som leiligheter, men har vært benyttet til næringslokaler de siste årene. Her har det nå stått tomt det siste året.

0359 Lesja skule:

Tilpassing for flytting av elever fra Blåsenborg.

0360 Kjøp av 1 leilighet i 4 manns bolig:

Garanti for kjøp av 1 stk leilighet i ny 4 manns bolig.

0350 Brannvarsling og heisalarmer:

Posten er avsatt oppgradering av brannvarslingsanlegg og heisalarmer fra 2G til 4G kommunikasjon. Flere anlegg drives fortsatt med gammelt 2G nett, men dette skal nå stenges ned og anleggene må bygges om til 4G.

0355 Bil helsehuset

I dag benyttes ekstern transport (taxi) for å hente og bringe brukere til dagsenteret ved helsehuset i Lesja. Totale kostnader til taxi i 2024 var 538 665 kr. Det foreslås å gå til innkjøp av egen bil som kan benyttes til transport av dagsenterpasienter og andre brukere av helsehuset. Bilen skal kunne kjøres av egne ansatte med ordinært førerkort. Fordeler: kostnadsreduksjon, bedre fleksibilitet, flere bruksområder, bedre samordning og utnyttelse av ressurser.

0179 Joramo vannverk:

UV-rensing må byttes for å ivareta rensekrav med to barrierer.

0287 Hovedplan VA:

Overføres til 2026 og videreføres grunnet behov for ekstra kartlegging. Forventes ferdig første halvår 2026.

0234 Oppgradering veg:

Fast 250 000 går til årlig utskifting av gatelys. Resterende arbeide på Slådalsvegen utsatt fra

2025 til 2026, Åsenvegen blir forsert, samt masseutskifting og oppgradering ved kommunehuset i 2026. I 2027 blir det kun gatelys, mens det er tenkt oppgradering av veger på Bjorli i 2028, og ved helsehuset i 2029.

0303 Oppgradering renseanlegg Bjorli:

Etablering av forrensetrinn ved eksisterende anlegg i en overgangsperiode fram til nytt renseanlegg står ferdig.

0309 Sanering ledningsnett vann:

Avsatt årlig for utskifting/utbedring av ledningsnett.

0310 Sanering ledningsnett avløp:

Avsatt årlig for utskifting/utbedring av ledningsnett.

0326 Vannforsyning Bjorli:

For å sikre trygg vannforsyning på Bjorli skal det etableres nye brønner som reservevannforsyning. Prøveboring utført i 2025, og etablering av permanent vannforsyning i 2027.

0327 Bjorli renseanlegg:

Forprosjektering pågår, og utlysning av hovedentreprise kommer i første del av 2026.

0328 Vannforsyning Lesja:

Sikring av vannforsyningen til Lesja ved tetting av lekkasjer i fjellet ved inntaksdammen eller etablering av grunnvannsbrønn.

0329 Avløp Bjorli:

Øke kapasiteten på avløpsnettet fra sentrum på Bjorli mot renseanlegget.

0330 Nye pumpestasjoner Bjorli:

Disse er under prosjektering. Utskifting av eldre pumpestasjoner for å øke kapasiteten for videre utbygging.

0342 Bjorli miljøstasjon:

Oppgradering eller eventuelt omlegging av Bjorli miljøstasjon, grunnet omfattende feil og mangler påvist ved tilsyn.

Gjeld

Ett offensivt investeringsbudsjettet, selv om bruk av fond medfører redusert rente og avdragsbelastningen i driftsregnskapet. Vi benytter disposisjonsfond til finansiering av investeringer utenom VARF. VARF området finansieres av gebyrinntekter.

Investeringene og låneopptak vil medføre at handlingsrommet for andre investeringer blir betydelig redusert i tiden etter planperioden.

Vi er allerede i en situasjon hvor renter og avdrag belaster driftsbudsjettet oppunder grensa i handlingsregelen (6 %) og vi er svært sårbare ovenfor eventuelle rentøkninger framover i økonomiplanperioden.

År		2025	2026	2027	2028	2029
Brutto lånegjeld		292 169 359	359 477 259	446 543 059	454 636 059	442 919 059
Utlån		38 000 000	38 000 000	38 000 000	38 000 000	38 000 000
Ubrukte lånemidler		0	0	0	0	
Netto lånegjeld		254 169 359	321 477 259	408 543 059	416 636 059	404 919 059
Brutto driftsinntekter		330 000 000	330 000 000	330 000 000	330 000 000	330 000 000
Antall innbyggere 31.12.		1 990	1 970	1 952	1 936	1 923
Brutto lånegjeld i % driftsinntekter		89 %	109 %	135 %	138 %	134 %
Netto lånegjeld i % driftsinntekter		77 %	97 %	124 %	126 %	123 %
Brutto lånegjeld pr innbygger		146 819	182 476	228 762	234 833	230 327
Netto lånegjeld pr innbygger		127 723	163 186	209 295	215 205	210 566
Forventa låneopptak		30 000 000	79 307 900	100 065 800	22 093 000	3 283 000

Driftsbudsjett 2026

	Budsjett 2025	Budsjett 2026
<i>Driftsinntekter</i>		
1 Rammetilskudd	116 510	125 041
2 Inntekts- og formuesskatt	70 500	71 529
3 Eiendomsskatt	16 590	21 590
4 Andre skatteinntekter	7 700	7 700
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	200	200
6 Overføringer og tilskudd fra andre	38 799	41 438
7 Brukerbetalinger	7 984	7 279
8 Salgs- og leieinntekter	58 576	62 623
9 Sum driftsinntekter	316 859	337 400
<i>Driftsutgifter</i>		
10 Lønnsutgifter	164 473	169 845
11 Sosiale utgifter	38 671	38 518
12 Kjøp av varer og tjenester	71 820	75 257
13 Overføringer og tilskudd til andre	25 990	27 806
14 Avskrivninger	22 000	22 300
15 Sum driftsutgifter	322 954	333 726
16 Brutto driftsresultat	-6 095	974
<i>Finansinntekter</i>		
17 Renteinntekter	4 290	4 605
18 Utbytter	9 350	6 000
20 Renteutgifter	11 815	12 621
21 Avdrag på lån	11 400	12 900
22 Netto finansutgifter	-9 575	-14 916
23 Motpost avskrivninger	22 000	22 300
24 Netto driftsresultat	6 330	11 058

Lønnsvekst, prisstigning og økte finanskostnader gir oss ett årlig innsparingskrav dersom inntektene ikke øker tilsvarende. I 2026 får vi en økning i inntekter fra eiendomsskatt, rammetilskudd og den gode veksten i skatt fra 2025 videreføres. Budsjettforslaget ender på et netto driftsresultat på 11 millioner som utgjør et netto driftsresultat på 3,3 %.

Vurdering av inntekter og utgifter.

Rammetilskudd

Rammetilskudd fra staten utgjør 37 % av driftsinntektene og blir tildelt gjennom inntektssystemet. Anslaget for økonomiplanperioden er hentet fra prognosemodell utarbeidet

av KS og baserer seg på kommuneproposisjonen. Rammetilskuddet øker med 9 millioner sammenligna med 2025.

Inntekts og formueskatt

Disse utgjør 21 % av de samlede driftsinntektene. I 2025 ble inntektssystemet for kommunene. For skatteinntektene blir kommunenes andeler av formue- og utbytteskatt faset ut i en overgangsordning og kommunene skal få tildelt en større andel av inntektsskatten. Vi benytter prognosemodellen fra KS for å beregne skatteinntektene. Veksten i 2025 var betydelig, men i 2026 ligger det an til en mindre vekst på ca 1 million.

Kommuner kan oppleve svikt i skatteinntang i forhold til statens prognoser. Når skattesvikten (i forhold til statens prognoser) gjelder hele landet, vil ikke kommunene få kompensert dette med mindre staten tilleggsbevilger penger til kommunene. Dersom skattesvikt bare gjelder kommunen lokalt, vil svikt bli kompensert gjennom inntektsutjevning i inntektssystemet.

Eiendomsskatt

Eiendomsskatten utgjør 6 % av de samlede driftsinntektene. Lesja innførte eiendomsskatt på alle områder fra 2021. Budsjettforslaget fjerner bunnfradraget på 500 000,- på boliger og fritidsboliger.

Andre skatteinntekter

Utgjør 2 % av de samlede driftsinntektene. Inntektene består av konsesjonsavgift 6 millioner og naturressursskatt 1,7 millioner. Konsesjonsavgiften er øremerka næringsarbeidet.

Andre overføringer og tilskudd fra staten

Posten inneholder kompensasjon fra Husbanken.

Overføringer og tilskudd fra andre

Utgjør 12 % av de samlede driftsinntektene.

Posten inneholder ulike refusjoner (mva, sykepenger, andre kommuner o.l.) og andre statstilskudd.

Brukerbetalinger

Rene brukerbetalinger for kommunale tjenester utgjør ca. 2 % av de samlede driftsinntektene. De satsene kommunen selv kan fastsette er forutsatt økt med kostnadsveksten (KPI) 3,6 % (etterskudd). Noen satser, hovedsakelig innen Plan og teknisk, er gitt en særskilt vurdering og foreslås økt slik at vi oppnår selvkostdekning. Noen satser fastsettes av staten.

Salgs- og leieinntekter

Disse utgjør 19 % av de samlede driftsinntektene og kommer hovedsakelig fra kraftsalg og selvkostområder som for eksempel vann og avløp. Inntektene fra selvkost skal dekke utgifter kommunen har, og gir derfor ikke noe bidrag til finansiering av øvrig kommunal drift. Over- eller underskudd avsettes fond og blir med i selvkostregnskapet for neste år.

Kraftinntektene er redusert med ca 0,7 millioner fra 2025 til 2026. Husleieinntekter er økt i tråd med KPI.

Lønnsutgifter

Posten utgjør 51 % av samlede driftskostnader.

Lønn er budsjettert med en forventet lønnsvekst på 4,1 %. Lønnsutgiftene øker med ca 4 millioner kroner og er i tråd med de siste års lønnsvekst.

Sosiale utgifter

Posten utgjør 12 % av samlede driftskostnader.

Den største kostnaden her er utgifter til pensjon og arbeidsgiveravgift. Samlede kostnader til pensjon øker pga redusert premieavvik. I 2026 vil kostnader til premieavvik overstige inntektene.

Kjøp av varer og tjenester

Posten utgjør 23 % av samlede driftskostnader

Her finner vi kostnader knyttet til varekjøp og den daglige drift og vedlikehold.
Vi finner også kostnader knyttet til regionalt samarbeid og andre tjenesteleverandører.
Det er budsjettet med en forventa prisstigning på 2,5 %.

Overføringer og tilskudd til andre
Posten utgjør 8 % av samlede driftskostnader.
Kostnaden består hovedsakelig av MVA kostnaden til kommunen. Blir i hovedsak kompensert via momskompensasjonsordningen. Se inntekter. Posten inneholder også ulike tilskudd som kommunen utbetaler.

Avskrivinger.
Øker i takt med investeringene.

Finans

Årlig utbytte og renteinntekter utgjør 10,6 mill. kr mens kostnadene utgjør 25,5 mill.
Samlet øker finanskostnadene med 5 millioner fra 2025 til 2026.
Etter dialog med Eidefoss forventer vi reduksjon i disse inntektene, men kraftprisen kan medføre både reduserte og økte overskudd i Eidefoss.
Både renteutgifter og avdragsutgifter øker utover planperioden. Lånerenten er pt på 5,1 %.

Tjenesteområdene.

Om årsbudsjettets innhold og inndeling står følgende i økonomireglementet:
Årsbudsjettet er en bindende plan for kommunens midler og anvendelsen av disse i budsjettåret.
Kommunestyrets prioriteringer samt de målsettinger og premisser som budsjettet bygger på, skal komme tydelig fram. Budsjettet skal fremstilles i ett samlet dokument, hvor drifts- og investeringsbudsjettet inngår.
Budsjettet skal spesifiseres på tjenesteområder med respektiv nettobevilgning.
Budsjettforslaget legges fram med fokus på tjenesteområdenes netto rammer.

Tjenesteområdene legger også fram målsettinger på kort og lang sikt som er forankret i kommuneplanens samfunnsdel. Dette danner da grunnlaget for rapportering i årsrapporten.

		Endelig ramme 2025	Energi	Nye/avslutta tiltak 25->26	Deflator 3,4 %	Kommune- styre	Justert ramme	V2	Avvik
Fellestjenester		9 131 791			310 481	-200 000	9 242 272	11 354 152	-2 111 880
10	Fellestjenester	3 323 810			113 010		3 436 820	4 664 202	-1 227 382
11	Digitalisering og IT	5 769 828			196 174		5 966 002	6 648 220	-682 218
12	Personvernombud	38 153			1 297		39 450	41 730	-2 280
Helse og oppvekst		153 269 955	-2 655 000		5 120 908	-3 000 000	152 735 863	153 049 441	-313 578
20	Rådgivere	16 181 762			550 180		16 731 942	17 957 974	-1 226 032
21	Kultur	3 174 248			107 924		3 282 172	3 034 146	248 026
22	Flyktninger	-2 162 209			-73 515		-2 235 724	-3 021 810	786 086
23	Lesja skole	24 123 700	-1 100 000		782 806		23 806 506	23 478 700	327 806
24	Lesjaskog skole	12 323 381	-440 000		404 035		12 287 416	9 975 804	2 311 612
25	Lesja barnehage	11 891 030	-95 000		401 065		12 197 095	11 469 317	727 778
26	Lesjaskog friluftsbarnhage	6 239 074	-50 000		210 429		6 399 503	6 808 280	-408 777
31	Tildelingskontor	1 020 630			34 701		1 055 331	874 172	181 159
32	Lesja sjukeheim	26 396 326	-400 000		883 875		26 880 201	27 009 270	-129 069
33	Hjemmebaserte tjenester	19 256 509	-340 000		643 161		19 559 670	19 805 670	-246 000
34	Helse og rehabilitering	15 241 308	-130 000		513 784		15 625 092	15 628 192	-3 100
35	Miljøarbeidstjenesten	13 811 915	-100 000		466 205		14 178 120	14 226 967	-48 847
36	Barnevern	5 772 281			196 258		5 968 539	5 802 759	165 780
Teknisk		10 452 922	2 655 000		355 399	-2 500 000	10 963 321	11 626 258	-662 937
40	Eiendomsdrift	4 223 968			143 615		4 367 583	3 530 401	837 182
41	Byggdrift (vaktmester/renhold)	13 400 728	2 655 000		455 625		16 511 353	15 898 600	612 753
42	Vann og avløp	-10 808 815			-367 500		-11 176 315	-11 562 784	386 469
43	Kommunal vei	3 637 041			123 659		3 760 700	3 760 041	659
Direkte under KD		13 418 960			456 245		14 225 205	13 202 935	1 022 270
50	Næring	5 906 500			200 821		6 107 321	5 100 500	1 006 821
51	Landbrukskontor	2 541 927		650 000	86 426	-150 000	3 128 353	3 124 782	3 571
52	Forvaltning	4 970 533			168 998	-150 000	4 989 531	4 977 653	11 878
Sum		186 273 628	0	0	6 243 033	-6 000 000	187 166 661	189 232 786	-2 066 125

Tabellen ovenfor viser sektorene og tjenesteområdene med tilhørende rammer for 2026. Alle tjenesteområder får økt sine rammer med forventet pris- og lønnsøkning (deflator) I tillegg er det lagt inn endringer ifb med statsbudsjett og politiske vedtak. Fra 2026 blir utgifter til strøm/oppvarming tatt ut fra ramma til tjenesteområdene og flyttet til byggdrift (2,6 millioner).

Samlet ligger tjenesteområdene 2 millioner over rammen. Kun en sektor klarer å levere på ramme.

Nedenfor redegjør sektorene og tjenestelederne for målsettinger og økonomiske rammer med konsekvenser for endringene som er innarbeida i budsjettforslaget.

Fellestjenester

Beskrivelse av dagens virksomhet/tjeneste.

Fellestjenester består av fagområdene personvernombud, digitalisering og IT, arkiv og politisk sekretariat, HR og økonomi. Fellestjenester bistår tjenesteområdene med administrative oppgaver og spesialkompetanse innenfor fagområder. Tjenesten har totalt 11 årsverk.

Utfordringer og strategi.

Fellestjenester jobber aktivt med å bedre kvaliteten på tjenesteleveransene og høyne kompetansen internt i organisasjonen og eksternt til innbyggerne. Stikkord er service og opplæring. Fellestjenester har ansvar for strategisk utviklingsarbeid for sine fagområder og organisasjonen som helhet.

Bemanningen er over tid redusert. Dette medfører at ansatte i fellestjenester må heve kompetansen og kunne løse oppgaver for hverandre slik at sårbarhet reduseres samt at leveransene og service opprettholdes. En ytterligere reduksjon vil medføre at deler av tjenestene som leveres må flyttes over til tjenestelederne ute i sektorene.

Målsettinger i planperioden.

Overordnet mål	Slik vil vi ha det i 2029	Hit kommer vi i 2026
Systematisk opplæring	Tjenesteledere har god kunnskap og forståelse for bruk av HRM-, økonomi- og arkiv-system	Etablere forbedra rutiner og opplæring
Tjenesteleder har rutiner for praktisk bruk av reglement	Tjenesteledere har rutiner på plass	Oppdatering reglement og rutinebeskrivelser.
Opplæring nytt kommunestyre	Politikere har god kjennskap til reglement.	Grunnleggende opplæring gjennomføres.
God omdømme-bygging og høy trivsel blant ansatte	Vise både innad i Lesja kommune og utenfor Lesja kommune at Lesja er en god arb.giver.	Arbeidsmiljøunder-søkelse Forståelse, fleksibilitet og framsnakking.

Driftsbudsjett og økonomiplan.

	Tiltak	2026	2027	2028	2029
Vedtatt ramme året før		3 323 810	4 664 820	4 664 820	4 664 820
Politisk vedtatte budsjettendringer 2023					
Tiltak fra gjeldende økonomiplan	T1	228 000			
	T2	200 000			
	T3	800 000			
Administrative tiltak ny økonomiplanperiode					
Lønns og prisvekst (deflator)		113 010			
Sum rammebehov		4 664 820	4 664 820	4 664 820	4 664 820
Kommunedirektørens forslag til justering					
Ramme økonomiplanperioden		4 664 820	4 664 820	4 664 820	4 664 820

T1: Kostnadsvekst utover deflator, hovedsakelig lisenser.

T2: Økte utgifter budsjettforslaget fra kontrollutvalget.

T3: Reduserte inntekter konsesjonskraft (800 000 kr)

Digitalisering og IT					
	Tiltak	2026	2027	2028	2029
Vedtatt ramme året før		5 769 828	6 648 220	6 648 220	6 648 220
Politisk vedtatte budsjettendringer 2025					
Tiltak fra gjeldende økonomiplan					
Administrative tiltak ny økonomiplanperiode					
Midlertidig stilling	T1	500 000			
Økte utgifter til lisenser og kjøp av tjenester	T2	182 218			
Lønns og prisvekst (deflator)		196 174			
Sum rammebehov		6 648 220	6 648 220	6 648 220	6 648 220
Kommunedirektørens forslag til justering					
Ramme økonomiplanperioden		6 648 220	6 648 220	6 648 220	6 648 220

T1: Økte lønnsutgifter styrking av digitalisering internt i organisasjonen. I 2025 er det utarbeida en IKT-strategi og en digitaliseringsstrategi. Dette arbeidet tydeliggjør behovet for en ressurs som kan planlegge, gjennomføre og foreta opplæring og innføring av nye datasystemer i organisasjonen slik at vi på en god måte kan bruke de digitale verktøy vi allerede har. Ressursen er tenkt fordelt med 50 % organisasjonsutvikling/opplæring og 50 % innenfor mestringsteknologi.

T2: Økte utgifter til lisenser og kjøp av tjenester fra Regiondata.

Personvernombud					
	Tiltak	2026	2027	2028	2029
Vedtatt ramme året før		38 153	41 730	41 730	41 730
Politisk vedtatte budsjettendringer 2025					
Tiltak fra gjeldende økonomiplan					
Administrative tiltak ny økonomiplanperiode					
Justering. Fordelt på 6K		2 280			
Lønns og prisvekst (deflator)		1 297			
Sum rammebehov		41 730	41 730	41 730	41 730
Kommunedirektørens forslag til justering					
Ramme økonomiplanperioden		41 730	41 730	41 730	41 730

Området videreføres som 6K samarbeid.

Oppvekst og kultur

Rammeområdene er delt inn i tjenesteområdene: skole, barnehage, kultur, bibliotek, flyktningtjeneste, hjemmebaserte tjenester, sykehjem, miljøarbeidertjeneste, barnevern, helse og rehabilitering samt tildelingskontoret.

Skolene har ansvar for opplæringstilbud i henhold til opplæringsloven, samt organisering og drift av lovpålagte oppgaver som SFO og leksehjelp. Barnehagene tilbyr plass til alle barn mellom 1 og 5 år i tråd med barnehageloven. Flyktningtjenesten er i stor grad samlokalisert med voksenopplæringen på Dombås. Norskopplæring og språkopplæring kjøpes fra Dovre kommune. Ved å gi introduksjonstilbud i samme lokaler fremstår norskopplæring og introduksjonsprogram som en helhetlig tjeneste for flyktningene. Kulturområdet drifter Frivilligsentralen, som er lokalisert både på Lesja og Lesjaskog. Saksbehandling av ordinære kulturmidler, spillemidler m.m. ligger også til kultursektoren. Bibliotekene har ansvar for skolebibliotek og tilbyr i tillegg tjenester til øvrige innbyggere i kommunen.

Utfordringer og strategi

Rådgivere

Det er budsjettet 1,2 mill. over rammen. Avviket skyldes blant annet lønnsmidler til 0,5 årsverk for velferdsteknologi, samt økte utgifter til PPT, kulturskole og sosiale utgifter. Avvikene kommenteres nærmere senere i saken.

Skole

Den største utfordringen i oppvekstsektoren er en betydelig nedgang i antall barn både i barnehagene og skolene. Færre elever gir organisatoriske og økonomiske utfordringer. Små klassetrinn fører til høy lærertetthet, selv med sammenslåtte klasser. Høy lærertetthet kan være en fordel, men gir samtidig mindre fleksibilitet i organiseringen av et bærekraftig undervisningstilbud.

De kommende årene vil antall førsteklasse i kommunen samlet være om lag 15 elever, i tråd med pedagognormen for 1.–4. trinn. Utfordringen er at elevene er fordelt på to skoler. Fådelte organisering av klassetrinn og skoler vil være nødvendig for å holde driftskostnadene på et akseptabelt nivå. I dag er Lesjaskog skole fådelt, mens Lesja skole har to klassetrinn slått sammen til én klasse.

I økonomiplanen 2026–2029 ble det vedtatt å arbeide for en bærekraftig organisering av grunnskolen og gjennomgang av ressursbruk. En organisering av ressursbruken tilnærmet lærernorm er også påpekt i samme sak. Oppvekstsektoren har høsten 2025 gjennomgått ressursbruken ved skolene. Antall årsverk sett opp mot elevtall viser at skolene er svært godt bemannet. Samtidig øker behovet for tilrettelegging for enkelte elever og arbeid knyttet til individuelt tilpasset opplæring. Fremover må det regnes med større grad av sammenslåtte klassetrinn for å oppnå en organisering tilnærmet pedagognorm. Det kan bety større grad av fådeling v/Lesjaskog skole og flere sammenslåtte klassetrinn v/Lesja skole i framtida. Skolene må også å organisere individuelt tilpasset opplæring på andre måter for mer effektiv

utnyttelse av ressursene. Bemanning må ses i sammenheng med utvikling av elevtall hvert år fremover.

I budsjett- og økonomisaken 2025–2028 ble det vedtatt å etablere felles ledelse for Lesjaskog og Lesja skole. Oppvekstsektoren er i prosess med å iverksette vedtaket. Underveis har det kommet frem ulikheter i praksis mellom skolene, for eksempel koordinator for individuelt tilpasset opplæring og teamlederrollen. Som en del av arbeidet med felles skoleledelse og bærekraftig organisering utarbeides stillingsinstrukser for alle funksjoner og stillinger, noe som vil bidra til større likhet mellom skolene. Endringer for å oppnå større liket mellom skolene iverksettes fortløpende. Felles skoleledelse vil være iverksatt senest 01.08.2026.

Barnehage

Barnehagene opplever tilsvarende utvikling som skolene med nedgang i barnetall. Tallene er mer usikre, da barnehagetilbudet er lovpålagt for kommunen, men frivillig for innbyggerne. På landsbasis har antall ettåringer i barnehage økt jevnt siden tidlig 2000-tallet. Til tross for flere barn under tre år, er det totalt færre barn i barnehagene i dag. Flere små barn krever tettere bemanning, noe som øker driftskostnadene.

For å sikre økonomisk effektiv drift og oppfylle lovkrav om grunnbemanning, er det viktig at barnehagebyggene legger til rette for samarbeid på tvers av avdelinger. Barnehagene i Lesja er relativt godt utformet, men ikke best mulig for fleksibel ressursbruk. Barnehageopptak utover lovkravene kan bli svært kostbart dersom det krever økt bemanning. I dag har barnehagene to opptak og det tildeles plass utenom opptakene dersom det er kapasitet.

Gjennomgang av årsverk sett opp mot antall barn og valgt tilbud viser at særlig en av barnehagene har høyere bemanning enn lovkrav om grunnbemanning. Systematisk planlegging av organisering er nødvendig for bedre ressursutnyttelse. Dette arbeidet er påbegynt og vil fortsette fremover. En mer effektiv ressursutnyttelse kan oppnås ved å definere maksimalantall barn per avdeling, for eksempel 12 eller 18 plasser, som krever en grunnbemanning på henholdsvis 2 eller 3 ansatte.

Det vil være særs viktig å planlegge neste års barnehageopptak grundig for å holde driftskostnadene nede.

Det er et stort ønske om å innføre en ressurs som jobber målrettet med tidlig innsats, tilsvarende som barnehagene i Dovre kommune. Utfordringen er at barnehagene i Lesja har langt høyere grunnbemanning enn barnehagene i Dovre kommune. Håvard Moe viser i sin gjennomgang at Lesja kommune bruker ca. 5 mill. mer på barnehagedrift enn i Dovre kommune. Barnehagene i Lesja bør derfor ha handlingsrom til å organisere driften med en ressurs for tidlig innsats innenfor dagens økonomiske ramme.

Flyktning

Det er budsjettert for mottak av ti nye flyktninger i 2026. For flyktninger som allerede er bosatt i Lesja, forventes reduksjon i stønad til introduksjonsprogram og opplæring, da mange har fullført tilbudene.

NAV

Det er budsjettert med en økning i sosialbudsjettet på ca. 0,4 mill. Dette skyldes i stor grad ukrainske flyktninger som er ferdige med introduksjonsprogrammet, men uten fast arbeid, noe som gir økte sosialutgifter. Kommunen er en stor arbeidsgiver og må i større grad bidra til språk- og arbeidspraksis for flyktninger. Dette vil gi bedre forutsetninger for varig inntekt og arbeid.

Helse og omsorg

Rammeområdene innen pleie og omsorg omfatter en avdeling for helse- og rehabiliteringstjenester, helse- og omsorgstjenester i institusjon, tjenester som ytes i hjemmet, dagtilbud for personer med demens, institusjonskjøkken samt tildelingskontor.

Utfordringer og strategi

I likhet med oppvekstsektoren opplever skolehelsetjenesten og helsestasjonen utfordringer knyttet til færre barn i barnehage- og skolealder. For øvrige tjenester innen helse- og omsorg er utfordringene av en helt annen karakter. Det er krevende å rekruttere helsepersonell, samtidig som kommunen har flere eldre og yngre innbyggere med omfattende hjelpebehov. Rekruttering av personell fremstår som den største utfordringen i hele sektoren. Det er behov for ledere, administrative ressurser, helsefagarbeidere, sykepleiere og personell med tilsvarende kompetanse.

Personalgruppen i helse- og omsorgssektoren viser stor fleksibilitet, og flere ansatte har jobbet på tvers av avdelinger. Pensjonister er en svært viktig ressurs for dagens drift. Det er en felles forståelse og et kollektivt ønske om å bidra til å løse utfordringene slik at det helhetlige tjenestetilbudet opprettholdes.

For å beholde helsepersonell er det avgjørende å tilby kompetansehevende tiltak og videreutdanning. Det er i dag 4 ansatte som har benyttet seg av stipendordningen for sykepleierutdanning. 2 av dem er ferdig utdannet og i arbeid, 2 er under utdanning. Dette er kanskje det beste virkemidlet vi har for å rekruttere sykepleiere. Det er budsjettert med 300.000 for videre rekruttering til ordningen.

Vedtaket om investering i velferdsteknologi fra budsjett- og økonomiplanen for 2025 er i liten grad fulgt opp. Det er behov for å innføre velferdsteknologi i langt større grad, men det krever kartlegging av behov, oversikt over tilgjengelige løsninger, kompetanseheving, innkjøp og implementering. Det er derfor budsjettert med 0,5 årsverk for velferdsteknologi for å komme i gang med innføringen. Stillingen skal kombineres med 0,5 årsverk IT-ressurs.

Fra 1. januar 2025 ble helse-, rehabiliterings- og hjemmetjenesten organiserte med felles leder, som oppfølging av vedtak fra både budsjettsaka i 2024 og økonomiplan 2025-2029.

Fra 1. oktober 2025 ble også Lesja sjukeheim lagt til ansvarsområdet. Dette innebærer at alle tjenester ved helsehuset nå ledes av én tjenesteleder i en periode med vakant lederstilling for helse, rehabilitering og hjemmesykepleie. I forbindelse med endringen er det jobbet med oppgavefordeling og mandat for ulike funksjoner og stillinger. I 2026 vil det bli jobbet med å utarbeide funksjon- og stillingsbeskrivelser for alle områder innen helsesektoren.

Kommunen har noen få ansatte som har jobbet mye med planlegging og utarbeiding av turnuser for helsesektoren. Det er få ledere med solid kompetanse innen turnusplanlegging, og forskning viser at helsepersonell kan utnyttes mer effektivt med alternative turnusordninger. Kommunen må omstille arbeidet med å planlegge og lage turnuser. Arbeidet bør i større grad samles fremfor at det blir jobbet med på hver enkelt avdeling. En mulighet for å organisere en slik ressurs kan være omorganisering av dagens lederteam innen helse og omsorgssektoren.

Innen helsesektoren er det flere sovende nattevakter. Økt grad av utrykning fører til høyere kostnader. Det jobbes nå med å etablere en turnus med aktive nattevakter. Denne organiseringen har begrenset innsparingspotensial, men vil gi bedre kvalitet i tjenesten. Det er også viktig å jobbe systematisk med oppfølging av vedtak for å tilpasse tjenestenivået og bemanningen.

Målsettinger i planperioden.

Overordnet mål	Slik vil vi ha det i 2029	Hit kommer vi i 2026
En levende internkontroll	Internkontroll systemet Compilo brukes aktivt	Rutiner er lagt inn og følges.
Sikre god og tilstrekkelig kapasitet til ledelse og kvalitetsarbeid i helse og omsorgstjenesten	Et overordnet styringssystem som sikrer planlegging, gjennomføring, kontroll og evaluering av tjenestene	En tydelig organisering. Tilpasset lederutvikling og opplæring av ledere og ansatte.
Tilby kulturskoletilbud	Aktiviteter til alle som ønsker et kulturskoletilbud	Opprettholde og utvide dagens tilbud.
Tidlig innsats i oppvekstsektoren for å redusere behov for PP-tjenesten	Riktig hjelp til riktig tid for barn og unge	Kompetansehevende tiltak som Sepu-samlinger.
Flere ut i arbeid og aktivitet	Tett samarbeid med involverte aktører	Starte planmessig arbeid. Fullføre pågående prosjekt/ kompetansehevende tiltak
God kunnskap om kvalitetsstandarden og oppfølging av vedtak om helsehjelp	Tidlig innsats, riktig hjelp til riktig tid	Økt bevissthet av kvalitetsstandard.

Driftsbudsjett og økonomiplan.

Rådgivere					
	Tiltak	2026	2027	2028	2029
Vedtatt ramme året før		16 181 762	17 957 974	17 957 974	17 957 974
Politisk vedtatte budsjettendringer 2025					
Tiltak fra gjeldende økonomiplan					
Administrative tiltak ny økonomiplanperiode		1 226 032			
Lønns og prisvekst (deflator)		550 180			
Sum rammebehov		17 957 974	17 957 974	17 957 974	17 957 974
Kommunedirektørens forslag til justering					
Ramme økonomiplanperioden		17 957 974	17 957 974	17 957 974	17 957 974

T1: Stillingsressurs til velferdsteknologi og økte utgifter til samarbeidskommuner vedrørende PPT og kulturskole.

Kultur

Beskrivelse av dagens virksomhet/tjeneste.

Under dette tjenesteområdet ligger administrasjon av kultur, ungdomsråd, bibliotek, kulturvern, idrettssektoren og frivilligsentral. Driften av frivilligsentral er lokalisert med avdelinger både ved Lesja og Lesjaskog. Kulturarrangementer i tilknytning til bibliotek og frivilligsentral vil videreføres i 2026.

Utfordring og strategi

Det må jobbes aktivt for at kulturtjenesten skal være en aktiv bidragsyter i arbeidet med å styrke og veilede frivilligheten. Det finnes mange ulike tilskuddsordninger som kan gi frivilligheten et større handlingsrom. Det er også behov for kompetanseheving internt i organisasjonen om de ulike ordningene for å kunne gi veiledning av høy kvalitet til frivilligheten. For noen tilskuddsordninger er det kommunene som er målgruppen for tilskuddene, her er det et potensiale som kommunen i liten grad utnytter. Stor grad av turnover, permisjoner og vikariat har påvirket kontinuiteten i arbeidet i stor grad. Stabilitet i stillingsressursen vil gi økt kvalitet i tilbudet.

Målsettinger i planperioden.

Overordnet mål	Slik vil vi ha det i 2028	Hit kommer vi i 2025
Kulturarrangement	Biblioteket, frivilligsentral og kulturhuset er en naturlig samlingsplass for mange innbyggere	Kulturarrangement God bruk av frivilligsentralen til forskjellige aktiviteter i regi av frivilligheten.
Opprettholde og styrke kultur og idrettstilbudet i kommunen	Barn og voksen har tilbud de kan være med på.	Godt etablert frivilligsentral.

		Oversikt over fritidstilbud i kommunen
Personell i kommunen som har et faglig høyt nivå på veiledning og støtte til frivilligheten	Frivillighet som er robuste og godt rigget for høy aktivitet med god kvalitet.	Økt informasjon om tilskuddsordninger til frivilligheten. Noe større grad av veiledning til frivilligheten.

Driftsbudsjett og økonomiplan.

Kultur					
	Tiltak	2026	2027	2028	2029
Vedtatt ramme året før		3 174 248	3 034 146	3 034 146	3 034 146
Politisk vedtatte budsjettendringer 2025					
Strøm					
Tiltak fra gjeldende økonomiplan					
Administrative tiltak ny økonomiplanperiode		-248 026			
Lønns og prisvekst (deflator)		107 924			
Sum rammebehov		3 034 146	3 034 146	3 034 146	3 034 146
Kommunedirektørens forslag til justering					
Ramme økonomiplanperioden		3 034 146	3 034 146	3 034 146	3 034 146

Flyktninger

Beskrivelse av dagens virksomhet/tjeneste

Flyktningenes første møte med tjenestetilbudene i kommunen er Flyktningtjenesten. Klargjøring og koordinering av bolig og husleieavtaler for flyktningene samt aktivt bidrag i introduksjonstilbudet er noen av arbeidsoppgavene til flyktningetjenesten. Veiledning og bistand til flyktningene er også en viktig oppgave som blir i varetatt av flyktningkonsulent. Det er 0,5 årsverk til tjenestetilbudet. Det er et overordnet mål at flyktningene skal delta og fullføre introduksjonstilbud, norskopplæring og språkpraksis for god integrering.

Utfordringer og strategi.

Ukrainske flyktninger har rettighet til introduksjonstilbud og norskopplæring i seks måneder. Erfaringer så langt viser at et bare noen få flyktninger oppnår målet om tilstrekkelige språkferdigheter og fast arbeid på så kort tid. Flyktningen som har kommet i senere tid har dessuten større behov for andre kommunale tjenester som helsehjelp og veiledning fra barnevernstjenesten. I løpet av 2025 er det bosatt flere eldre flyktninger og flyktninger med varige hjelpebehov. Disse flyktningene utfordrer øvrige helse- og

omsorgstjenestene i kommunen i større grad enn før. Sammensatte behov blant flyktningen fører til større behov for koordinering og tverrfaglig samarbeid.

Det er viktig å være tett på i dialogen med IMDI, for å sikre en så jevn bosetting av flyktninger som mulig. Lesja kommune er en liten kommune og tjenestetilbudene i kommunen blir belastet i stor grad når kommunen mottar flyktninger med varige og sammensatte hjelpebehov. Det er viktig å innhente så mye informasjon som mulig om flyktningen i tildelingsprosessene. Det må jobbes for at både offentlig og privat sektor fortsetter å tilby språk- og arbeidspraksisplasser.

Målsettinger i planperioden.

Overordnet mål	Slik vil vi ha det i 2029	Hit kommer vi i 2026
Systematisk integreringsarbeid som bidrar til verdiskapning i samfunnet	Integreringsarbeid som bidrar til jobb eller utdanning	Følge opp individuelle mål i integreringsarbeidet.

Driftsbudsjett og økonomiplan.

Flyktninger	Tiltak	2026	2027	2028	2029
Vedtatt ramme året før		-2 162 209	-3 021 810	-3 021 810	-3 021 810
Politisk vedtatte budsjettendringer 2025					
Strøm					
Tiltak fra gjeldende økonomiplan					
Administrative tiltak ny økonomiplanperiode		-786 086			
Lønns og prisvekst (deflator)		-73 515			
Sum rammebehov		-3 021 810	-3 021 810	-3 021 810	-3 021 810
Kommunedirektørens forslag til justering					
Ramme økonomiplanperioden		-3 021 810	-3 021 810	-3 021 810	-3 021 810

Lesja skule

Beskrivelse av dagens virksomhet/tjeneste:

Innen oppvekstsektoren er det fortsatt nedgang i antall elever i skolene. Neste skoleår utgjør 1.klasse på Lesja skole 18 elever. Årets avgangsklasse er på 31 elever. Totalt har vi 154 elever inneværende skoleår. Neste skoleår får vi 6 nye elever fra Lesjaskog på 8.trinn og det totale elevtallet blir da 147 elever. Nedgangen i elevtall for neste skoleår blir 7. Dette skoleåret har vi fått overført 5 nye lærerstillinger fra Lesjaskog skole. Dette er stillinger som alle er på 100%.

Per i dag er alle ungdomsskoleelevene i kommunen samlet på Lesja skole. GSI-rapportering (grunnskolens informasjonssystem) i oktober 2025 viser en lærertetthet i den ordinære undervisninga på Lesja skole som tilsvarer 1,7 årsverk over pedagognorm.

Utfordringer og strategi:

Det er vedtatt at vi skal ha en felles ledelse for skolene i Lesja. Dette arbeides det med i dag, spesielt med tanke på felles bruk av ressurser, rutiner og læremidler. I dette arbeidet bør det sees videre på behovet for å redusere ressurser i IKT, teamleder, koordinator for individuelt tilrettelagt opplæring (ITO) osv.

Etter budsjettvedtak om innsparinger på 3 000 000 innen helse og oppvekst, skal det kuttes 2 500 000,- i skolene. Midlene må nødvendigvis hentes fra lønnsposten. Vi har innarbeidet dette i budsjettet. Det vil i utgangspunktet føre til en overtallighet i skolene.

Det er per nå for tidlig å vite noe om hvilke ansatte som ønsker å gå ned i stilling fra neste skoleår. Vi veit per nå heller ikke om noen ønsker å studere eller gå av med pensjon.

Målsettinger i planperioden:

Overordnet mål	Slik vil vi ha det i 2029	Hit kommer vi i 2026
Lesja skal være et levende og aktivt lokalsamfunn med gode møteplasser for dialog og samskaping med innbyggerne.	Vi skal ha to gode skoler som fremmer trivsel for elever og ansatte.	Etablere gode rutiner for overgang mellom skolene (u-trinn) Fortsette arbeidet med å skape gode møteplasser for elever og lærere på begge skolene Fortsette å arbeide med og videreutvikle gode rutiner for overgang barnehage/skole
Robuste og framtidsrettede tjenester	Opplæring og skoledrift jf. formålsparagrafen i opplæringsloven (§1,3) Vi skal ha en samkjørt og bærekraftig ledelse for skolene i Lesja, som arbeider for å løfte og videreutvikle kvaliteter ved skolene.	Skolen gir opplæring i tråd med opplæringslovens formålsparagraf. Viktig å ha kontinuerlig oppmerksomhet på skolens primæroppgaver i framtida. Etablert en felles skoleledelse som drar skolene i samme retning. En skoleleder på begge skolene.

Ha tilstrekkelig kompetanse og kapasitet i tjenestene	Vi har ønsket og nødvendig kompetanse i kollegiet på begge skolene.	Ivareta og utvikle kompetanse i begge skolene. Fortsatt satse på videreutdanning.
---	---	--

Driftsbudsjett og økonomiplan.

Lesja skole					
	Tiltak	2026	2027	2028	2029
Vedtatt ramme året før		24 123 700	23 478 700	23 478 700	23 478 700
Politisk vedtatte budsjettendringer 2025		-1 100 000			
Strøm					
Tiltak fra gjeldende økonomiplan					
Administrative tiltak ny økonomiplanperiode		-327 806			
Lønns og prisvekst (deflator)		782 806			
Sum rammebehov		23 478 700	23 478 700	23 478 700	23 478 700
Kommunedirektørens forslag til justering					
Ramme økonomiplanperioden		23 478 700	23 478 700	23 478 700	23 478 700

T1: Reduserte lønnskostnader

Lesjaskog skole

Beskrivelse av dagens virksomhet/tjeneste.

Innen oppvekstsektoren er det fortsatt nedgang i antall barn i skolen. På Lesjaskog skole er det i dag 47 elever. Årets avgangsklasse utgjør 6 elever, mens klassen som begynner til høsten består av 3 elever. Det vil derfor være en nedgang på 3 elever, og totalt elevtall vil dermed utgjøre 44 elever neste skoleår.

Per i dag er ungdomsskoleelevene samlet på et skolested, mens barneskoleelevene er fordelt på to forskjellige skolesteder. GSI-rapportering (grunnskolens informasjonssystem) for skoleåret 25/26 viser at det ved Lesjaskog skole er undervisningspersonale tilsvarende 6,55 årsverk, mens det for skoleåret 24/25 var 9,64 årsverk. Dette er en nedgang på 3,09 årsverk.

Utfordringer og strategi.

Det er vedtak om felles skoleledelse for skolene i Lesja. Dette arbeides med allerede per i dag, spesielt for å samkjøre ressursbruk og rutiner. I dette arbeidet bør det sees videre på behovet for å redusere ressurser i IKT, teamleder, koordinator for individuelt tilpasset opplæring osv.

Målsettinger i planperioden.

Overordnet mål	Slik vil vi ha det i 2029	Hit kommer vi i 2026
Lesja skal være et levende og aktivt lokalsamfunn med gode møteplasser for dialog og samskaping med innbyggerne.	Vi skal ha to gode skoler som fremmer trivsel for elever og ansatte.	Etablere gode rutiner for overgang mellom skolene (u.-trinn). Fortsette arbeidet med å skape gode møteplasser for elever og lærere på begge skolene. Fortsette å arbeide med og videreutvikle gode rutiner for overgang barnehage/skole.
Robuste og fremtidsrettede tjenester	Opplæring og skoledrift jf. formålsparagrafen i opplæringsloven (§1,3) Vi skal ha en samkjørt og bærekraftig ledelse for skolene i Lesja, som arbeider for å løfte og videreutvikle kvaliteter ved skolene.	Skolen gir opplæring i tråd med opplæringslovens formålsparagraf. Viktig å ha kontinuerlig oppmerksomhet på skolens primæroppgaver i framtida. Etablert en felles skoleledelse som drar skolene i samme retning. En skoleleder på hver skole.
Ha tilstrekkelig kompetanse og kapasitet i tjenestene	Vi skal ha nødvendig kompetanse i kollegiet på begge skolene.	Ivareta og videreutvikle kompetanse i skolene. Fortsatt satse på videreutdanning.

Driftsbudsjett og økonomiplan.

Lesjaskog skole					
	Tiltak	2026	2027	2028	2029
Vedtatt ramme året før		12 323 381	9 975 804	9 975 804	9 975 804
Politisk vedtatte budsjettendringer 2025					
Strøm		-440 000			
Tiltak fra gjeldende økonomiplan					
Administrative tiltak ny økonomiplanperiode					
Fast lønn reduksjon stillinger	T1	-2 311 612			
Lønns og prisvekst (deflator)		404 035			
Sum rammebehov		9 975 804	9 975 804	9 975 804	9 975 804
Kommunedirektørens forslag til justering					
Ramme økonomiplanperioden		9 975 804	9 975 804	9 975 804	9 975 804

Tiltak 1: Reduksjon i "lønn i faste stillinger".

Det er i hovedsak denne posten som står for innsparingene ved Lesjaskog skule. I forbindelse med vedtak om sammenslåing av ungdomstrinnene, ble flere ansatte overført til Lesja skule. Dette har ført til reduserte utgifter i faste lønnskostnader ved Lesjaskog skule.

I det nye budsjettet er det i tillegg gjort flere "små" kutt, som reflekterer et mindre elevtall/skolen uten 8.-10.trinn. Totalt utgjør dette et kutt på 2 311 612 kr fra vedtatt ramme.

Lesja barnehage

Beskrivelse av dagens virksomhet/tjeneste.

Lesja barnehage er en pedagogisk virksomhet. Barnehageloven og rammeplan for barnehagen er lovverket og rammeverket for kjerneoppgavene til barnehagen.

Lesja barnehage er en 4 avdelings barnehage med 50 barn pr. 15.08.2025 og 54 barn pr 01.05.26.

Utfordringer og strategi.

Antall barn har gått ned de siste årene. Barnehagesektoren har fått fordelt 0,5 mill. nedtrekk av totalt 3 mill. reduksjon i rammen for oppvekst og helse. Det er færre barn i barnehagen nå enn før og barnehagen har i dag bemanning over kravet til grunnbemanning. Det vil være nødvendig å se på helheten av barnehagetilbudet for å sikre tilstrekkelig bemanning i hele åpningstiden. Felles forståelse for lovkrav og veileder om tilstrekkelig bemanning i barnehagen vil være viktig for hele barnehagesektoren.

Noen barn har behov for tettere oppfølging i perioder. I dag løser tjenesten i stor grad oppgavene selv med veiledning fra PPT (pedagogisk og psykologisk tjeneste). Vi mener at det er mer hensiktsmessig å ha en spesialpedagogstilling i barnehagen som ikke er organisert inn i den ordinære driften for å følge opp barna.

Målsettinger i planperioden.

Overordnet mål	Slik vil vi ha det i 2029	Hit kommer vi i 2026
Lesja kommune skal være en god og attraktiv arbeidsgiver som rekrutterer og beholder medarbeidere (mål 17)	• Har tilstrekkelig bemanning som gir ansatte følelsen av å mestre jobben sin bedre, og reduserer fraværet. • Alle ansatte bruker Compilo som oppslagsverk og avvikssystem.	• Følger opp arbeidet rundt 10-faktor • Utarbeider rutiner og ROS-analyser som mangler.
Lesja kommune skal ha robuste og framtidsretta tjenester (mål 18)	• Barnehagedrifta jf. Formålsparagrafen i barnehageloven (§1). • Har tilstrekkelig bemanning gjennom hele barnehagedagen til å følge opp alle barn. • Har en spesialpedagogstilling i barnehagen	• Barnehagen gir tilbud til familiene i kommunen jf. barnehagelovens formålsparagraf. Viktig å ha kontinuerlig oppmerksomhet på barnehagens primær-oppgaver i framtida. • Organiserer barnehagen slik at vi utnytter den kompetansen/ressursene vi har best mulig. • Tar i bruk digitale verktøy som Visma samspill og Visma sikker sak.
Ha tilstrekkelig kapasitet og kompetanse i tjenestene (mål 19)	• Tilrettelegger for at ansatte kan ta videre/etterutdanning	• Fullfører kompetanseløftet «Trygt og godt barnehagemiljø»

Driftsbudsjett og økonomiplan.

	Tiltak	2026	2027	2028	2029
Vedtatt ramme året før		11 891 030	11 469 317	11 469 317	11 469 317
Politisk vedtatte budsjettendringer 2025	T2	-95 000			
Tiltak fra gjeldende økonomiplan					
Administrative tiltak ny økonomiplanperiode					
Redusert bemanning	T1	-727 778			
Lønns og prisvekst (deflator)		401 065			
Sum rammebehov		11 469 317	11 469 317	11 469 317	11 469 317
Kommunedirektørens forslag til justering					
Ramme økonomiplanperioden		11 469 317	11 469 317	11 469 317	11 469 317

Tiltak 1: Nedgang i barnetall fører til endret behov for bemanning.

Det er ingen kjente enkeltvedtak pga barn med behov for spesialpedagogisk hjelp (barnehageloven §35) fra høsten 2026.

Kommer det flere søkere til høsten enn forutsatt eller det kommer enkeltvedtak, så vil behovet for bemanning øke.

I tillegg til bemanninga er det regna med 60% ressurs våren 2026 og 20% ressurs fra høsten 2026 pga. Færre minoritetsspråklige barn i barnehagen. Ressursen dekkes fra flyktningetilskuddet

Tiltak 2: Vedtatt å budsjettere energi på drift, i stedet for på det enkelte tjenestested. Ingen konsekvenser.

Lesjaskog Friluftsbarnehage.

Beskrivelse av dagens virksomhet/tjeneste.

Lesjaskog Friluftsbarnehage er en pedagogisk virksomhet som skal følge Lov om barnehager og Rammeplan for barnehager. Barnehagen er en sentral del av kommunens oppvekst-utdanningstilbud. Barnehagen ønsker å gi barna en god start på livet og utdanningsløpet og har en sentral rolle i kommunens arbeid med tidlig innsats.

Utfordringer og strategi.

Vår største utfordring er stor nok budsjett ramme til alle barn som søker barnehageplass, samtidig som vi skal lønne nødvendig bemanning i tråd med lov- og forskriftskrav.

Det er ei utfordring å ha tilstrekkelig personale til å dekke hele åpningstiden og samtidig kunne dele barna i mindre grupper for målrettet arbeid med enkeltbarn, jobbe i små grupper er viktig i forhold til tidlig innsats.

Som strategi for fremtiden ønsker barnehagen å styrke arbeidet med tidlig innsats gjennom å etablere en spesialpedagogisk stilling utover lovpålagt grunnbemanning. Denne ressursen vil bidra til å sikre tett og tidlig oppfølginga av enkelt barn, samt redusere behovet for ekstern bistand fra PPT og avlaste pedagogiske ledere. Det er viktig å ha ressurser og kompetanse

for målrettede tiltak i barnehagen og redusere behovet for mere resurskrevende oppfølging på sikt.

Nå som tidligere år er vår ambisjon å bli så attraktive og gode at familier ønsker å flytte hit og å bli værende på grunn av barnehagetilbudet. Viktig for oss at foresatte velger oss med glede og har tillit til det arbeidet vi gjør for barna deres.

Målsettinger i planperioden.

Overordnet mål Hentet fra Lesja kommunes samfunnsplan	Slik vil vi ha det i 2029	Hit kommer vi i 2026
Lesja kommune skal være en god og attraktiv arbeidsgiver som rekrutterer og beholder medarbeidere	Beholde lokasjon og vårt meget gode fysiske miljø både ute og inne. Dette sikrer stabilitet, god organisering og trivsel blant ansatte.	Vi har et meget godt tilpassa fysisk miljø og uteareal som er et trekkplaster for ansatte.
Lesja kommune skal ha robuste og fremtidsretta tjenester.	Barnehagedrifta jf. Formålsparagrafen i barnehageloven (§1). Robuste og fremtidsretta barnehager kjennetegnes ved at de er nære brukerne og har et godt tilrettelagt fysisk miljø inne og ute. Dette gjør barnehagen attraktive for barn, foreldre og ansatte. Vi ser dette bidrar til tilflytting.	Barnehagen gir tilbud til familiene i kommunen jf. barnehagelovens formålsparagraf. Viktig å ha kontinuerlig oppmerksomhet på barnehagens primær-oppgaver i framtida. Vi har et meget godt tilpassa fysisk miljø og uteareal som er et trekkplaster for søkere.
Ha tilstrekkelig kompetanse og kapasitet i tjenestene.	Vi ønsker oss spesialpedagog i barnehagen. God kompetanse og tidlig innsats er avgjørende for å møte barnas behov på et tidlig tidspunkt. En målrettet innsats tidlig i livet gir positive resultater både for enkeltindividet og er samfunnsøkonomisk på sikt.	Det er ikke økonomisk ramme til mere ansatte en grunnbemanning på lovverk i 2026.

Driftsbudsjett og økonomiplan.

	Tiltak	2026	2027	2028	2029
Vedtatt ramme året før		6 239 074	6 808 280	6 808 280	6 808 280
Politisk vedtatte budsjettendringer 2025	T2	-50 000			
Tiltak fra gjeldende økonomiplan					
Administrative tiltak ny økonomiplanperiode	T1	408 777			
Lønns og prisvekst (deflator)		210 429			
Sum rammebehov		6 808 280	6 808 280	6 808 280	6 808 280
Kommunedirektørens forslag til justering					
Ramme økonomiplanperioden		6 808 280	6 808 280	6 808 280	6 808 280

Tiltak 1. Økt barnetall, 10 nye søkere begynner i barnehagen etter jul. Dette krever økt bemanning. Bemanning er tatt utgangspunkt i lovverk for bemanning. Ingen kjente vedtak som krever økt bemanning.

Tiltak 2. Strøm utgifter over på annet budsjett.

Tildelingskontor

Beskrivelse av dagens virksomhet/tjeneste.

Tildelingskontoret behandler søknader om tjenester etter Lov om kommunale helse og omsorgstjenester. Vedtakene som blir fattet av tildelingskontoret er retningsgivende for de tjenestene brukere skal ha ut ifra definerte behov.

Utfordringer og strategi.

Tildelingskontoret har i dag 1 årsverk. En strategi for å gjøre tjenesten mindre sårbar kan være å involvere flere i prosessen, samtidig som prinsippet om avstand mellom den som fatter vedtak om en tjeneste og den som utfører og bærer kostanden ved tjenesten. Det har også vært en utfordring med å få informasjon ut til de som utfører tjenestene, og at vedtakene blir fulgt fullt ut. Det er en utfordring at ansatte i helse- og omsorgstjenesten ikke har god nok kjennskap til kommunens kvalitetsstandard. Det vil være viktig at tildelingskontoret er en aktiv pådriver for å øke kunnskapen om kvalitetsstandard og oppfølging av vedtak, for å sikre rettighetene til brukerne og et tjenestetilbud på riktig nivå.

Målsettinger i planperioden.

Overordnet mål	Slik vil vi ha det i 2029	Hit kommer vi i 2026
- Tjenestene som ytes ivaretar rettighetene til brukerne. - Riktig nivå på tjenestene	- Forutsigbare tjenester, rett hjelp til rett tid fra kvalifisert helsepersonell. - Alle ansatte skal ha god kunnskap om kommunes kvalitetsstandard.	- Alle får tjenester de har behov for. - En organisasjon med større kunnskap om kvalitetsstandard og omsorgstrappen

--	--	--

Driftsbudsjett og økonomiplan.

Tildelingskontor	Tiltak	2026	2027	2028	2029
Vedtatt ramme året før		1 020 630	874 175	874 175	874 175
Politisk vedtatte budsjettendringer 2025					
Tiltak fra gjeldende økonomiplan					
Administrative tiltak ny økonomiplanperiode					
		-181 156			
Lønns og prisvekst (deflator)		34 701			
Sum rammebehov		874 175	874 175	874 175	874 175
Kommunedirektørens forslag til justering					
Ramme økonomiplanperioden		874 175	874 175	874 175	874 175

Lesja sjukeheim og kjøkkenet på helsehuset

Beskrivelse av dagens virksomhet/tjenestene.

Innbyggere i Lesja skal ha individuelt tilpassede tjenester jf. Helse og omsorgstjenesteloven når behovet for pleie og omsorg oppstår. Når en tjenestemottaker har behov for helsehjelp som ikke kan gis i eget hjem/omsorgsbolig, jfr omsorgstrappa, kan vedkommende få tildelt korttidsplass eller langtidsplass v/sjukeheimen. Tjenesten har kompetanse til å møte sammensatte utfordringer og gir faglig god helsehjelp til våre pasienter.

Kjøkkenet produserer trygg, god og næringsrik mat til beboere ved Lesja sjukeheim, dagsenteret, Lesjatun og Skoglund i tillegg til matombringing til hjemmeboende. I slutten av 2024 begynte kjøkkenet og produsere mat til Eldres senter et par dager i uken.

Utfordringer og Strategier:

Framtidens utfordringer i helsevesenet er og vil være store i framtida. Vi lever lenger, brukerne våre har et mer komplekst og sammensatt sykdomsbilde, vi blir færre til å utføre de pålagte oppgavene og vi skal utføre oppgavene med mindre ressurser.

Innen velferdsteknologi har Lesja kommune et forbedringspotensiale, dette er noe som må jobbes med i 2026 og framover. Her må flere tjenester bidra og samarbeide om vi skal få til dette på en god måte. Velferdsteknologi kan også bidra til økt helsekompetanse hos den enkelte pasient, være et nyttighjelpemiddel for pasienter og pårørende, og sikre bedre mestring og evne til egenomsorg. Digitalisering og bruk av velferdsteknologi skal også gjøre helsepersonell bedre i stand til å utnytte knappe ressurser, samtidig som kvaliteten på tjenestene sikres. Velferdsteknologi benyttes også som forebyggende eller helsefremmende tiltak for å utsette eller forhindre nedsatt funksjonsevne.

Målsetninger i planperioden

Mål	Strategi	Tiltak
Mål 1 Lesja skal være et lokalsamfunn som er trygt, inkluderende og vi skal sikre god helse og fremme livskvalitet for alle i Lesja	• Være en sentral støttespiller for alle kollegaer på helsehuset og bidra til kompetansedeling og heving • Bærekraftige tjenester • Tildelingskriterier • Øke kompetansen • Økt tverrfaglig samarbeid • Info ut til brukere • Kvalitet og pasient/brukersikkerhet i tjenesten	• Rett tjeneste til rett tid, godt samarbeid med tildelingskontoret • Internundervisning • Primærsykepleie • Utvikle gode rutiner og prosedyrer for samarbeid • Felles kvalitetsutvalg for helse • Økt fokus på interkontroll arbeid • Fokus på sykefraværsoppfølging
Mål 4 Trygt å bo og oppholde seg i Lesja	• Helsefremmende aktiviteter • Det skal være trygt og godt å være pasient og pårørende på Lesja sjukeheim	• Inkludering • Forebygging • Medvirkning • Samarbeid • Gode prosedyrer og rutiner
Mål 17 Attraktiv arbeidsgiver	• Arbeidsgiverpolitikk	• Rekruttering • Samarbeid • Kommunikasjon • 10Faktor kommune • Internundervisning • Kompetanseheving
Mål 18 Robust tjenester	• Digitale verktøy • Internkontroll • Kvalitetssystem	• Velferdsteknologi • Forebygging • Samarbeid • Opplæring • Utvikle gode rutiner og prosedyrer
Mål 19 Kapasitet og kompetanse	• Kompetanse på tvers • Rekruttering	• Videreutdanning • Riktig kompetanse • Veiledning • Kurs • Stipend og støtteordninger

Driftsbudsjett og økonomiplan.

Lesja sjukeheim					
	Tiltak	2026	2027	2028	2029
Vedtatt ramme året før		26 396 326	27 009 270	27 009 270	27 009 270
Politisk vedtatte budsjettendringer 2025		-400 000			
Tiltak fra gjeldende økonomiplan					
Administrative tiltak ny økonomiplanperiode		129 069			
Lønns og prisvekst (deflator)		883 875			
Sum rammebehov		27 009 270	27 009 270	27 009 270	27 009 270
Kommunedirektørens forslag til justering					
Ramme økonomiplanperioden		27 009 270	27 009 270	27 009 270	27 009 270

Tjenesteområde hjemmebasert omsorg

Hjemmebaserte tjenestene skal gi innbyggerne riktige og tilpassende pleie- og omsorgstjenester til rett tid jf. Helse- og omsorgstjenesteloven. Innbyggerne skal få hjemme lengst mulig og de skal ha trygghet for å få tilpasset bolig og tjenester når behovet oppstår. Tjenestene skal gis uavhengig av den enkeltes bosted, inntekt og ressurser. Den skal gi rom for brukermedvirkning, ha høy kvalitet, og være en integrert del av kommunens totale tjenestetilbud. For å nå dette målet, har hjemmebaserte tjenester et mangfoldig tjeneste- og botilbud. Avdelingene i hjemmebaserte tjenester består av hjemmesykepleie, hjemmehjelpsortning, Eldres senter, Lesjatun, dagsenter med transport, demenskoordinator, middagsombringing, trygghetsalarmer, omsorgslønn, avlasting, støttekontakter, personlig assistanse og praktisk bistand, ledsagerbevis.

Utfordringer og strategi

Økt pleiebehov hos brukere som bor hjemme, særlig innen demens, psykisk helse og palliasjon. Det er viktig å opprettholde og styrke det forebyggende arbeidet som dagsenteret og støttekontakter utfører. Flere komplekse oppgaver i hjemmetjenesten som tidligere ble løst på institusjon. Rekrutteringsutfordringer, spesielt til nattevakt og helgestillinger. Digitalisering og dokumentasjonskrav krever mer tid og opplæring.

Bruke velferdsteknologi aktivt:

Trygghetsalarmer, elektroniske medisindispensere og digitale tilsyn for å avlaste personalet og øke trygghet.

Tydelig rollefordeling og rutiner:

Klare ansvarsområder og gode arbeidsverktøy for effektiv samhandling mellom hjemmesykepleie og omsorgsboliger.

Styrke samarbeid med pårørende og frivillige:

Involvere nettverk rundt brukerne for å skape helhetlig omsorg.

Fleksible stillinger og turnusordninger:

Tilpasse arbeidstid og stillingsstørrelser for å møte behov og gjøre stillingene mer attraktive.

Målsettinger i planperioden.

Mål	Strategi	Tiltak
Mål 1 Lesja skal være et lokalsamfunn som er trygt, inkluderende og vi skal sikre god helse og fremme livskvalitet for alle i Lesja	• Være en sentral støttespiller for alle kollegaer på helsehuset og bidra til kompetansedeling og heving • Bærekraftige tjenester • Tildelingskriterier • Øke fokus på forebygging • Øke kompetansen • Økt tverrfaglig samarbeid både innad og interkommunalt • Info ut til brukere • Tverrfaglig samarbeid gjennom dokumentasjonssystem som visma samspill • Kvalitet og pasient/brukersikkerhet i tjenesten	• Rett tjeneste til rett tid • Innbygggermesse • Internundervisning • Forebyggende hjemmebesøk • Utvikle gode rutiner og prosedyrer for samarbeid • Felles kvalitetsutvalg for helse
Mål 2 Lesja skal være et levende og aktivt lokalsamfunn med gode møteplasser for dialog og samskaping med innbyggerene	• Være en viktig samarbeidspartner ut mot frivillige lag og organisasjoner • Lavterskeltilbud • Informasjon	• Tilbud om dagsenter • Samarbeid med frivillige • Jobbet aktivt ute i lokalsamfunnet og sosiale arenaer, gitt tjenesten et ansikt og informasjon •
Mål 4 Trygt å bo og oppholde seg i Lesja	• Gode helsetjenester • Helsefremmende aktiviteter • Bo trygt hjemme • Nettverksbygging	• Inkludering • Forebygging • Medvirkning • Samarbeid • Gode prosedyrer og rutiner • Hverdagsrehabilitering • Forebyggende hjemmebesøk • Innbygggermesse

Mål 5 Inkluderende lokalsamfunn	• Tilrettelegging for aldrende befolkning	• Inkludering • Forebygging • Medvirkning • Samarbeid • Informasjon
Mål 17 Attraktiv arbeidsgiver	• Arbeidsgiverpolitikk	• Rekruttering • Samarbeid • Kommunikasjon • 10Faktor kommune • Internundervisning • Kompetanseheving
Mål 18 Robuste tjenester	• Digitale verktøy • Internkontroll • Kvalitetssystem	• Velferdsteknologi • Forebygging • Samarbeid • Opplæring • Utvikle gode rutiner og prosedyrer
Mål 19 Kapasitet og kompetanse	• Kompetanse på tvers • Rekruttering	• Videreutdanning • Riktig kompetanse • Veiledning • Kurs • Stipend og støtteordninger

Driftsbudsjett og økonomiplan.

Hjemmebaserte tjenester					
	Tiltak	2026	2027	2028	2029
Vedtatt ramme året før		19 256 509	19 805 670	19 805 670	19 805 670
Politisk vedtatte budsjettendringer 2025		-340 000			
Tiltak fra gjeldende økonomiplan					
Administrative tiltak ny økonomiplanperiode	T1	246 000			
Lønns og prisvekst (deflator)		643 161			
Sum rammebehov		19 805 670	19 805 670	19 805 670	19 805 670
Kommunedirektørens forslag til justering					
Ramme økonomiplanperioden		19 805 670	19 805 670	19 805 670	19 805 670

Tiltak 1:

- Styrket kompetanse og forebyggende innsats i hjemmetjenesten
- Helhetlig forebyggende tilrettelegging
- Aktivitetskoordinator ved dagsenteret

Helse og rehabilitering

Beskrivelse av dagens virksomhet/tjeneste.

Tjenestene under helse og rehabilitering i Lesja kommune omfatter et bredt spekter av tilbud for å ivareta innbyggernes helse, forebygge sykdom og bidra til økt selvstendighet. Her er hovedområdene:

Legekontoret tilbyr et helhetlig helsetilbud til alle som oppholder seg i kommunen. Det har ansvar for medisinsk oppfølging ved helsestasjonen og Lesja Sjukeheim, legevakt på dagtid, deltakelse i regional legevakt, samt smittevernsarbeid. Legekontoret har også en tydelig rolle i det forebyggende helsearbeidet.

Ergoterapitjenesten og fysioterapitjenesten gir tjenester til innbyggere med midlertidig eller varig nedsatt funksjonsevne slik at de kan være mest mulig selvstendige i hverdagen.

Helsestasjon og skolehelsetjeneste (inkludert jordmortjeneste med vakt) Forebyggende og helsefremmende arbeid for barn og unge fra 0 til 20 år. De tilbyr hjemmebesøk, konsultasjoner, vaksinerings, undervisning og har lav terskel for kontakt både for elever og lærere.

Kreftsykepleier gir oppfølging og støtte til kreftpasienter, og det er fleksibilitet i tjenesten gjennom samarbeid med nabokommune.

Psykisk helsetjeneste arbeider for å gi støtte og hjelp til personer med psykiske helseplager og/eller rusproblematikk. De tilbyr oppfølging, veiledning, støttesamtaler og samarbeider bredt med andre tjenester. Tjenesten har lav terskel, ingen ventetid og er gratis for brukerne. Lesja er også del av FACT Nord-Gudbrandsdal, som gir aktiv, oppsøkende behandling for personer med alvorlige psykiske lidelser.

Samlet sett gir Helse og rehabilitering et bredt, tilgjengelig og forebyggende tilbud til barn, unge, voksne og eldre, og legger stor vekt på samarbeid, kompetanseheving og brukermedvirkning.

Utfordringer og strategi

Flere brukere med sammensatte behov, særlig innen psykisk helse og rus, krever mer tverrfaglig innsats og fleksible tjenester.

Spredt bosetting og lange avstander kan gjøre det vanskelig å tilby likeverdige tjenester og sikre god samhandling. Økt fokus på helsefremmende arbeid gjennom helsestasjon, skolehelsetjeneste og legekontor, samt tidlig innsats i psykisk helse og Satse på videreutdanning og intern opplæring for å sikre faglig kvalitet og motivere ansatte til å bli værende. Tilrettelegging for hjemmebasert rehabilitering, bruk av hjelpemidler og individuell oppfølging for å fremme selvstendighet

Målsetninger i planperioden

Mål	Strategi	Tiltak
Mål 1 Lesja skal være et lokalsamfunn som er trygt, inkluderende og vi skal sikre god helse og fremme livskvalitet for alle i Lesja	• Være en sentral støttespiller for alle kollegaer på helsehuset og bidra til kompetansedeling og heving • Bærekraftige tjenester • Øke fokus på forebygging og oppfølging av diabetes og overvekt • Øke kompetansen for leger og støttepersonell • Økt tverrfaglig samarbeid både innad og interkommunalt • Info ut til brukere • Tverrfaglig samarbeid gjennom dokumentasjonssystemer som vismasamspill • Kvalitet og pasient/brukersikkerhet i tjenesten	• Internundervisning • Innbygggermesse • Forebyggende hjemmebesøk • Utvikle gode rutiner og prosedyrer for samarbeid • Arrangert markering for Verdensdagen for psykisk helse i samarbeid med Frivilligsentralen og andre. • Felles kvalitetsutvalg for helse
Mål 2 Lesja skal være et levende og aktivt lokalsamfunn med gode møteplasser for dialog og samskaping med innbyggerene	• Være en viktig samarbeidspartner ut mot frivillige lag og organisasjoner • Lavterskeltilbud	• Samarbeid med frivillige • Lavterskeltilbud som turgruppe og aktivitetsgruppe • Jobbet aktivt ute i lokalsamfunnet og sosiale arenaer, gitt tjenesten et ansikt og informasjon
Mål 4 Trygt å bo og oppholde seg i Lesja	• Gode helse og oppveksttjenester • Helsefremmende aktiviteter • Bo trygt hjemme • Nettverksbygging • Det skal være trygt og godt å være pasient og pårørende på Lesja sjukeheim	• Inkludering • Forebygging • Medvirkning • Samarbeid • Bo trygt hjemme • Gode prosedyrer og rutiner • Hverdagsrehabilitering • Forebyggende hjemmebesøk • Innbygggermesse
Mål 5 Inkluderende lokalsamfunn	• Tilrettelegging for aldrende befolkning	• Inkludering • Forebygging • Medvirkning • Samarbeid • Informasjon
Mål 17 Attraktiv arbeidsgiver	• Arbeidsgiverpolitikk	• Rekruttering • Samarbeid

		• Kommunikasjon • 10Faktor kommune • Internundervisning • Kompetanseheving
Mål 18 Robuste tjenester	• Digitale verktøy • Internkontroll • Kvalitetssystem	• Velferdsteknologi • Forebygging • Samarbeid • Opplæring • Utvikle gode rutiner og prosedyrer
Mål 19 Kapasitet og kompetanse	• Kompetanse på tvers • Rekruttering	• Videreutdanning • Riktig kompetanse • Veiledning • Kurs • Stipend og støtteordninger

Driftsbudsjett og økonomiplan.

Helse og rehabilitering					
	Tiltak	2026	2027	2028	2029
Vedtatt ramme året før		15 241 308	15 628 192	15 628 192	15 628 192
Politisk vedtatte budsjettendringer 2025		-130 000			
Tiltak fra gjeldende økonomiplan					
Administrative tiltak ny økonomiplanperiode	T1	3 100			
Lønns og prisvekst (deflator)		513 784			
Sum rammebehov		15 628 192	15 628 192	15 628 192	15 628 192
Kommunedirektørens forslag til justering					
Ramme økonomiplanperioden		15 628 192	15 628 192	15 628 192	15 628 192

Miljøarbeidertjenesten

Beskrivelse av dagens virksomhet/tjeneste.

Miljøarbeidertjenesten med Lesjaskog dagsenter skal være et trygt, trivelig og utviklende bo-, arbeids- og aktiviseringstilbud, bygget opp etter den enkeltes forutsetninger og behov. Miljøarbeidet skal være systematisk og målretta, det skal opprettholde/ utvikle brukernes ferdigheter og gi økt selvtillit og selvhjelpenhet. Miljøarbeidertjenesten er i stadig utvikling og vi jobber ut fra lovpålagte tjenester gitt i enkeltvedtak til personer som trenger dette. Tjenesten har base ved Skoglund Bofelleskap på Lesjaskog. I tjenesten ligger også som nevnt Lesjaskog dagsenter hvor vi har 3 VTA plasser og aktiviseringstilbud til totalt 9 stk.

Utfordringer og strategi.

Tjenesten har hatt, og har fremdeles noen utfordringer knytt til rekruttering. Det er også gjennom 2025 benyttet vikarbyrå. Fast personell har i stor grad jobbet ekstra og en del overtid for å sikre driften i tjenesten. Det er jobbet mye med rekruttering og en gjennomgang av vedtakene i forbindelse med turnus. Vi håper at en ny turnus fra 2026 kan være med på å bedre den daglige driften. Vi har også fått inn en større og stabil vikarbase som skal være med å forenkle ferieavvikling og vi setter mål om å ikke benytte vikarbyrå i fremtiden. Tjenesten har hatt tilsyn fra statsforvalter og arbeidstilsynet i 2025 og det er jobbet for å tette avvikene fra disse tilsynene. Vi håper også dette også kan være med å forenkle driften fremover.

Målsettinger i planperioden.

Overordnet mål	Slik vil vi ha det i 2029	Hit kommer vi i 2026
Lesja kommune skal være en attraktiv arbeidsplass der folk vil arbeide over tid.	• Alle fagsystemer skal være godt innført i avdeling. • Ansatte skal føle seg trygge på systemene • Vi har utarbeidet en god målbar plan for tjenesten og hver enkelt ansatt	• Innføre avvik i journal • Legge inn alle tiltaksplaner i journal • Medarbeidersamtaler gjennomføres med målplan • 1 timer avsattes hvert personalmøte til innføring av ulike fagsystemer
Lesja kommune skal ha robuste og fremtidsrettede tjenester.	• Miljøarbeidertjenesten skal ha faste møter med inntakskontor. • Vi skal benytte oss av KI. • Velferdsteknologi skal være en stor del av tjenesten vår	• Faste møter med inntakskontor • Det er skrevet minst en turnus med hjelp av KI • Bruker teknologi til oppfølging med beboere
Tilpasse tjenester, struktur og lokasjoner innenfor faglige og økonomiske ramme.	• Vi har fortløpende vurderinger av vedtak. • Oppdaterte arbeidsplaner fortløpende ut fra behov • Den daglige driften er stabil og trygg, kan derfor enkelt driftes innenfor rammer	• Tettere samarbeid med inntakskontor • Være i forkant med turnusplanlegging • Innføre tiltak fra 10-faktor jobbe aktivt med disse på arbeidsplassen

Driftsbudsjett og økonomiplan.

Miljøarbeidertjenesten					
	Tiltak	2026	2027	2028	2029
Vedtatt ramme året før		13 811 915	14 226 967	14 226 967	14 226 967
Politisk vedtatte budsjettendringer 2025		-100 000			
Tiltak fra gjeldende økonomiplan					
Administrative tiltak ny økonomiplanperiode					
	T2	48 847			
Lønns og prisvekst (deflator)		466 205			
Sum rammebehov		14 226 967	14 226 967	14 226 967	14 226 967
Kommunedirektørens forslag til justering					
Ramme økonomiplanperioden		14 226 967	14 226 967	14 226 967	14 226 967

Barnevern

Beskrivelse av dagens virksomhet/tjeneste.

Barneverntjenesten er en interkommunal tjeneste for Lesja og Dovre der Lesja er vertskommune. Tjenesten har pr i dag 6,65 årsverk. Det er 0,3 årsverk i vakanse. Barneverntjenesten yter tjenester etter lov om barnevernstjenester. Ny lov som trådte i kraft 01.01.23. Tjenester og tiltak knyttet til barn i Lesja føres på ansvarsområde 360 og felles administrative utgifter føres på 358. Utgifter knyttet til barn i Dovre, faktureres direkte til Dovre kommune.

Utfordringer og strategi.

Barnevernreformen, også kalt oppvekstreformen, trådte i kraft 01.01.22. Med oppvekstreformen har kommunene fått flere oppgaver overført fra staten, spesielt innen fosterhjemsomsorgen. Kommunen har nå alt ansvar for oppfølging og veiledning av egne fosterhjem. Kompetanseoverføringen fra stat til kommunen vil ta mye tid og ressurser. For å imøtekomme kravene i reformen, har barnevernet rigget om ressurser i tjenesten ved å styrke innsatsen på tiltakssiden. Barneverntjenesten i Lesja og Dovre har, på vegne av hele regionen, søkt og fått midler av statsforvalter for å dekke noe av kostnadene knyttet til kompetanseoverføringen. Målet er å etablere en felles "tiltaksbank" i form av et formalisert samarbeid mellom våre tiltaksarbeidere i Nord- Gudbrandsdal. Dette vil føre til en styrking av tilbudet og en reduksjon av sårbarheten i regionen. Dette arbeidet er godt i gang. Det er søkt om midler for 2026, hvor vi skal satse videre på felles "tiltaksbank" i regionen. Det er Barnevernstjenesten i Sel, Vågå, Lom og Skjåk som har søkt om midlene for 2026.

Det er i løpet av 2025 startet et felles prosjekt i regionen om oppfølging av barn og unge med psykiske helseutfordringer og rusmiddelrelaterte problemer. Skjåk kommune har søkt for hele regionen, om midler til dette prosjektet. Det er planlagt å lage en felles tiltaksbank for hele regionen.

Fosterhjemsområdet er et stort og krevende felt. Det er planlagt at det skal etableres et felles omsorgsteam i regionen, med fokus på omsorgspakka.

Det er en økt satsning innen familieråd i alle faser i en barnevernssak, både i undersøkelse, hjelpetiltak og omsorgstiltak. Tiltaksarbeider i vår tjeneste har i løpet av 2025 utdannet seg som familieråds koordinator, sammen med tiltaksarbeider i 4K. Tjenesten slipper å søke om koordinator via Bufetat. Det vil være kostnadsbesparende for tjenesten.

Det er opprettet et tiltaksteam på tvers av regionen hvor det sitter tiltaksarbeider fra barnevernstjenesten i Lesja og Dovre, og tiltaksarbeidere fra barnevernstjenesten i Sel, Vågå, Lom og Skjåk.

Egenandeler for statlige barnevernstiltak som akuttiltak og institusjoner økte kraftig i 2022. Dette kan få store utslag på budsjettet, spesielt i små kommuner som Lesja og Dovre. En institusjonsplass koster nå 2,2 millioner årlig mens egenandelen for spesialiserte fosterhjem koster 1,1 million. Målet med reformen er at kommunen skal jobbe så godt forebyggende at antall omsorgsovertakelser reduseres. Det vil ta tid før vi får effekt av det forebyggende arbeidet og barnevernets økte satsing på tidlig innsats. Barnevernet i Lesja og Dovre har pr i dag flere barn under omsorg enn sammenlignet med andre kommuner i fylket. Vi har tro på at satsningen på det forebyggende arbeidet i kommunen på sikt skal føre til at vi snur denne utviklingen. Vi registrerer en positiv økning av familier som takker ja til foreldreveiledning både på helsestasjon og i barnevernet og på den måten kommer vi tidligere i posisjon til å hjelpe. Barnevernet med sin kompetanse, er en svært viktig del av laget rundt barnet. Vi jobber kontinuerlig med å bygge ned siloer for å kunne samarbeide enda bedre, både tverrfaglig og tverrsektorielt.

Det er bestemt at kommunen skal kompensere pensjonssparing for frikjøpte fosterforeldre. Alle frikjøpte fosterforeldre vil få 5% av frikjøpsummen til å sette av til sparing til pensjon. Dette vil tre i kraft fra januar 2026.

Økt saksmengde og økt krav til saksbehandling gjør tjenesten sårbar ved fravær. Spesielt etter nedtak av to stillinger i perioden 2018- 2022. Tjenesten har gjort flere grep for å imøtekomme kravene i reformen og vi må sikre at vi har nok ressurser for å håndtere lovpålagte oppgaver med god kvalitet og innen tidsfristene. Tjenesten vil gå 0,3 årsverk i vakanse fra januar til juli 2026.

Barnevernets internkontroll er utdatert og må fornyes ihht ny barnevernslov. Barnevernleder er i gang med å revidere internkontrollen inne i Compilo.

Det er pålagt å ha brukerundersøkelser i barnevernet. Barneverntjenesten i Lesja og Dovre har ikke gjennomført dette systematisk. Dette skal på plass fra 2025 med oppstart i slutten av 2025/ begynnelsen av 2026.

Målsettinger i planperioden.

Overordnet mål	Slik vil vi ha det i 2029	Hit kommer vi i 2026
Barnevernet gjennomfører systematiske brukerundersøkelser årlig.	Brukerundersøkelser er lagt inn i årshjulet og blitt en naturlig del av barnevernets kvalitetsarbeid.	Questback-undersøkelse er gjennomført.
Barnevernet ligger på fylkessnittet eller under på antall barn plassert i fosterhjem	Antall fosterhjems plasseringer i perioden 2024-2028 tilsvarer fylkessnittet.	Ingen endring.

Barnevernet jobber systematisk og godt innen fosterhjemsarbeidet	Det er opprettet et felles omsorgsteam i regionen.	Opplæring i omsorgspakka. Omsorgspakken er implementert i tjenesten.
Internkontrollen er oppdatert ihht nytt lovverk.	Internkontrollen brukes aktivt av alle i tjenesten og revideres årlig.	Revidering av styringsdokumenter er ferdigstilt og rutiner som tjenesten mangler er utarbeidet

Driftsbudsjett og økonomiplan.

Barnevern					
	Tiltak	2026	2027	2028	2029
Vedtatt ramme året før		5 772 281	5 802 759	5 802 759	5 802 759
Politisk vedtatte budsjettendringer 2025					
Tiltak fra gjeldende økonomiplan					
Administrative tiltak ny økonomiplanperiode	T1	-165 780			
Lønns og prisvekst (deflator)		196 258			
Sum rammebehov		5 802 759	5 802 759	5 802 759	5 802 759
Kommunedirektørens forslag til justering					
Ramme økonomiplanperioden		5 802 759	5 802 759	5 802 759	5 802 759

Tiltak 2: Reduserte kjøp av andre kommuner.

Teknisk

Beskrivelse av dagens virksomhet/tjenester

Rammeområdet er delt i tjenesteområdene Teknisk drift og Byggdrift samt et fellesområde for eiendomsforvaltning, som også har ansvar for innkreving av kommunale gebyr for vann og avløp, slamtømming, renovasjon og feiing. Her koordineres også slamtømming og feiing som blir utført av eksterne tjenesteleverandører.

Teknisk drift har ansvar for drift og vedlikehold av kommunens vannforsynings- og avløpsanlegg. Dette omfatter både vannverk, renseanlegg, ledningsnett og pumpestasjoner. Videre har de ansvar for drift og vedlikehold av kommunale veger og gatelys. Det bemannes også en døgnkontinuerlig vaktordning. Avdelingen tar også hånd om aktuelle prosjekter og investeringstiltak.

Kommunens renovasjonsordning, brannvesen og feiervesen er organisert som interkommunale tjenester og samarbeid, og er også lagt inn under teknisk sitt budsjettområde.

Byggdrift har ansvar for drift og vedlikehold av kommunens bygg og eiendommer. Dette omfatter ettersyn og oppfølging av tekniske anlegg som varmeanlegg og ventilasjonsanlegg, bygningsmessig vedlikehold og renhold samt drift av svømmehall og bassengteknisk anlegg.

Det må også følges opp offentlige krav til å utføre internkontroller og eksterne kontroller, samt tilsyn med brannvarslingsanlegg, nød- og ledelys, sprinkleranlegg, slukkeutstyr, heisdrift, heisalarmer, trenings- og klatreutstyr i gymsaler samt lekeplassutstyr. Avdelingen tar også hånd om aktuelle prosjekter og investeringstiltak.

Utfordringer og overordnet strategi

Den totale porteføljen av kommunale formålsbygg, tekniske anlegg og veger er stor i forhold til kommunestørrelsen. Bygningsmassen er dobbelt så stor i kvm. pr. innbygger som for landsgjennomsnittet. Lesja kommune drifter også vesentlig mer kommunal veg enn mange andre kommuner.

I gjeldende budsjettvedtak for 2025 så skal kommunal bygningsmasse kartlegges for å oppnå bedre arealeffektivitet, og eventuelt legge til rette for mulig avhending av areal.

Etter overføring av ungdomstrinnet fra Lesjaskog skole til Lesja skole høsten 2025, er arealbruken allerede redusert på Lesjaskog. Dette fører til mindre behov for renhold og oppvarming, som da gir reduksjon i driftskostnadene.

Foreløpig er to klasserom tatt ut av bruk, men det er potensiale for ytterligere reduksjon av arealbruk ved å dele noen klasserom for å dekke behovet for et nødvendig antall rom. Det er også mulig å flytte biblioteket fra dagens plassering til en annen del av bygget. Dette kan gi enda bedre arealutnyttelse og mindre arealbruk for skolen, men fortsatt god tilgang til biblioteket for skolen og publikum.

I K-sak 63/2024 ble det også gjort følgende vedtak:

«Flytte 1.-4. trinn fra Blåsenborg til hovedbygget på Lesja skole høsten 2027. Det utarbeides en mulighetsstudie for Blåsenborg til alternativ kommunal bruk.»

Det er gjort noen vurderinger av eventuelle behov før flytting av småskoletrinnet til Lesja skole. I en mulighetsstudie fra Norconsult i 2022, om samlokalisering av alle elevene, så vil dagens areal dekke behovet samlet sett. Men det må gjøres noen tilpassinger for å få nødvendig antall rom til alle aktiviteter, som klasserom, grupperom, SFO og lærerarbeidsplasser. Det bør også gjøres noe med utvendige areal til lek, levering/henting og parkering.

Det er også startet på en mulighetsstudie for etterbruk av Blåsenborg. Bygget er i ganske god stand, og kan benyttes til flere formål. Det kunne vært brukt slik det står uten store påkostinger, men det kan også være et godt utgangspunkt for ombygging, for eksempel tilrettelagte boliger eller omsorgsboliger. Da gjelder det strengere krav til brannsikring og seksjonering mellom enhetene, men den åpne løsningen kan forenkle et slikt arbeid.

Det har også vært sett på Lesja barnehage. Denne begynner å bli noe slitt, men størst utfordring er planløsningen med lange korridorer og dårlig utnyttning av arealet.

Tunstugu er et bygg som er lite brukt, og er en netto kostnadsdriver for kommunen. Lokalene benyttes mest til utleie ved private arrangement bare 1 til 2 ganger pr. måned. Som et strakstiltak stenges utleiedelen ned. Det bør også vurderes salg av disse lokalene for å redusere den kommunale bygningsmassen.

Boliger

I økonomiplanen for 2025-2028 er det avsatt midler til omsorgsboliger, med 1 mill. kroner til planlegging i 2027 og 15 mill. til bygging i 2028. Demografiutviklingen viser et økende behov for tilpassede boliger, og kommunedirektøren foreslår at planleggingen framskyndes til 2026.

Det er også et økende behov for boliger blant annet til bosetting av flyktninger. Samtidig er to gjennomgangsboliger i Skardvegen 8 og 10 tatt ut av bruk det siste året fordi det er avdekt for høye nivåer av radon, godt over gjeldende grenseverdier. Bygningen kan derfor ikke brukes til boligformål uten å gjøre omfattende tiltak. Boligene er av eldre dato med enkel bygningsstandard, uten noen form for tetting eller radonsperre mot grunnen. Kommunedirektøren mener det er to alternativer, enten å sanere bygningen for å sette opp nye boliger, eller å selge eiendommen.

Et billigere alternativ til nye boliger ligger allerede klart i 2. etasje i Lesjagarden. Der har kommunen et areal som opprinnelig var prosjektert som to leiligheter, men som har vært brukt til næringsareal. Lokalene har stått tomme siden sommeren 2024, og kan settes i stand til to boliger relativt rimelig og raskt. Det foreslås å avsette 1,5 mill. kroner til dette tiltaket, som delvis kan utføres i egen regi.

Videre har kommunen 6 regulerte tomter i boligfeltet på Lesja. Tidligere vedtak sier at kommunen skal være proaktiv og bidra til bygging og bosetting på disse tomtene. Det har imidlertid vært liten etterspørsel fra private eller andre utbyggere til nå, blant annet fordi det er kostbart å investere. To av tomtene ligger slik til at de kan bebygges med en 4-mannsbolig over to plan, fordi det er veg både ovenfor og nedenfor tomtene. Denne løsningen finnes det flere eksempler på i regionen. Det foreslås å stille de to tomtene til disposisjon, og lyse ut et prosjekt for å engasjere entreprenør til å bygge ett bygg med fire boliger på ca. 80 kvm hver, for salg eller utleie. Det foreslås at kommunen stiller garanti for å kjøpe ut en av boligene. Pris pr. bolig er stipulert til 3,5 mill. kroner.

Ved Eldres på Lesjaskog ligger det også et mulig tomteareal for bygging av to eller tre boliger som rekkehus. Dette foreslås som et neste trinn for å supplere kommunens boligportefølje, primært som heleide kommunale boliger for utleie.

Kommunal veg

Etter gjeldende budsjettvedtak for 2025, er det satt i gang kartlegging av aktuelle veger for mulig nedklassifisering fra kommunalt til privat eie. Dette temaet viser seg imidlertid å være mer sammensatt, fordi flere av vegene som driftes av kommunen, ikke er kommunalt eid. Her er det flere privatrettslige utbyggingsavtaler som ligger til grunn for den kommunale driften, og må vurderes juridisk i hvert enkelt tilfelle. Når dette er avklart, vil det kunne legges fram en sak om aktuell nedklassifisering og eventuell oppsigelse av gjeldende avtaler.

Investerings tiltak - status

Svømmehaller

Gjennom det siste året er det utført rehabilitering og oppgradering av Lesja svømmehall. Etter en anbudsrunde sommeren 2024, ble arbeidene startet opp på høsten. Både svømmebasseng og svømmehall er oppgradert. Bassenget er bygd opp igjen helt fra bunnen, og det er installert nytt renseteknisk anlegg for bassengvannet. Samtidig er garderober og dusjer oppgradert, og det er utført ENØK-tiltak med etterisolering av yttervegger og bytte av vinduer, slik at energibruken til oppvarming kan bli redusert. Svømmehallen ble klar til bruk i mai i år, og da startet en prøvedriftperiode på ett år. Hittil har det vært prioritert svømmeopplæring for skoleelever fram til sommerferien, og fra skolestart fram til høstferien. Fra uke 43 er det også åpnet for publikumsbading to kvelder i uka. Når dette får gått seg til, kan det bli åpnet for ytterligere bruk gjennom utleie. Lesjaskog

svømmehall er fortsatt stengt grunnet teknisk tilstand. Her må det også gjøres en tilsvarende investering dersom denne skal tas i bruk igjen.

Eldres Lesjaskog - brannsikring

Det er gjennomført store brannsikringstiltak gjennom hele bygningsmassen. Brannseksjonering og brannskiller er oppgradert til tilfredsstillende standard. Automatisk heldekkende slokkeanlegg er montert. Brannvarslingsanlegget blir oppgradert. I samme prosjektet er det også utført en del ENØK-tiltak som på sikt vil gi reduserte energibehov. Prosjektet sluttføres ved årsskifte.

Lesjatun – brannsikring

Det var opprinnelig planlagt oppstart i 2026, men oppstarten blir forsert til 2025, med oppgradering av brannvarslingsanlegget. Det er lagt trekkerør og forberedt for varsling direkte til helsehuset. I tillegg vil det startes med å forbedre rømningsveger og rømningskapasitet. Øvrige arbeider vil fortsette utover våren 2026.

Bjørli renseanlegg

Innenfor området vann, avløp og renovasjon (VAR) er det planlagt større investeringer i perioden. Etter avslaget fra Miljødirektoratet i 2024 på søknaden om å utvide dagens infiltrasjonsanlegg på Bjørli, har kommunen nå fått ny utslippstillatelse og arbeidet med nytt renseanlegg er i gang. Det nye anlegget skal være et konvensjonelt renseanlegg med mekanisk, kjemisk og biologisk rensing. Et vilkår i utslippstillatelsen er at nytt anlegg skal stå klart innen nyttår 2029.

Det er avsatt midler i gjeldende økonomiplan for å kunne starte investeringen, og ekstern prosjektleder er engasjert. Nødvendig grunnverv er gjennomført, arealet er avskoget og grunnundersøkelser er utført. Konsulent er i gang med å utarbeide et konkurransegrunnlag som skal være ferdig før jul. Konkurransen for bygging av anlegget skal lyses ut på nyåret 2026.

Vann og avløp, kommunal vei

Tjenesteområdet har ansvar for å drifte kommunens veger, vann- og avløpsanlegg. Driftspersonellet består av 500% faste stillingsressurser, herav leder samt fire driftsoperatører på heltid. Disse bemanner også en døgnkontinuerlig vaktordning.

Renseanlegg:

Som nevnt er det igangsatt planlegging av nytt konvensjonelt renseanlegg på Bjørli. Etter avslag fra Miljødirektoratet i 2024 på utvidelse av infiltrasjonsanlegget, har kommunen fått godkjent midlertidig utvidelse av kapasitet for det eksisterende anlegget. Dette gjør at nye tilkoblinger kan håndteres fram til det nye anlegget står klart.

For å unngå lignende utfordringer ved Hosetmoen renseanlegg, vil utslippstillatelsen der bli redusert fra 3000 pe til 2000 pe. Dette er grenseverdien for å kunne regnes som bare sanitært avløpsvann, og innebærer at godkjenning og tilsyn med anlegget blir kommunalt på samme nivå som spredte avløpsanlegg.

Vannverk:

På Bjørli vil det bli behov for økt kapasitet på vannforsyningen framover, og derfor er det foretatt grunnundersøkelser for å kartlegge nye kilder. Videre vil det bli gjennomført grunnboringer og satt i gang prøvepumping for etablering av nye grunnvannsbrønner. I tillegg må vannverket og magasiner også utvides.

På Lesja blir det også jobbet med å finne gode grunnvannsforekomster, for å kunne erstatte Nore som kilde. Dagens anlegg går med unormalt høyt trykk på deler av strekningen, og er ikke helt bra over tid.

Joramo vannverk har fått etablert to nye brønner. Disse er ferdige med prøvepumping og er satt i drift.

Ledningsnett:

Felles for ledningsnettet i hele kommunen er mye gamle deler som må skiftes ut framover. Dette arbeides det med hvert år. De siste årene har det også vært jobbet mye med kartlegging og utbedring av innlekkasjer av fremmedvann på avløpsnettet. Dette reduserer belastningen på renseanleggene, og vil fortsatt være høyt prioritert de neste årene.

Veg:

I Lesja er det mange kilometer med kommunal veg, og det har vært vurdert å nedklassifisere enkelte strekninger – primært grusveger i hyttefelt på Bjorli – for å redusere driftskostnader. Det har imidlertid vist seg at flere av disse vegene ikke er kommunale, men kommunen har driftsansvaret gjennom utbyggingsavtaler. Dette skaper juridiske utfordringer knyttet til eierskap og ansvar.

Målet er fortsatt å redusere antall veger kommunen har ansvar for, og samtidig sikre god standard på de som beholdes. Det arbeides med å avklare ansvarsforholdene, og målet er at eventuelle innsparinger skal gi effekt allerede fra neste brøytesesong

Målsettinger i planperioden:

Overordnet mål	Slik vil vi ha det i 2029	Hit kommer vi i 2026
Trafikksikre veger med nødvendig vedlikehold sommer og vinter	Gode og trygge kommunale veger med asfaltdekke	Nedklassifisering av grusveger på Bjorli
Høy sikkerhet for vannforsyning og avløpsanlegg som tilfredsstiller utslippskrav	100 drikkevannsprøver. Alle krav i utslippstillatelsene overholdes % godkjente Redusert innlekking på avløpsnettet med 40% Oppdatert saneringsplan for vann- og avløpsnett	Prosjektering av nytt renseanlegg er ferdig, og bygging kan starte 10% reduksjon fremmedvann avløp

Driftsbudsjett og økonomiplan.

	Tiltak	2025	2026	2027	2028
Vedtatt ramme		-4 431 850	-7 171 774	-7 171 774	-7 171 774
Politisk vedtatte budsjettendringer 2023					
Tiltak fra gjeldende økonomiplan					
Økning i gebyr	T1	-1 992 699			
Reduksjon i kommunal vei	T2	-565 519			
Lønns og prisvekst (deflator)		-181 706			
Sum rammebehov		-7 171 774	-7 171 774	-7 171 774	-7 171 774
Kommunedirektørens forslag til justering					
Ramme økonomiplanperioden		-7 171 774	-7 171 774	-7 171 774	-7 171 774

Byggdrift

Beskrivelse av dagens virksomhet/tjeneste.

Tjenesteområdet består av en vaktmestertjeneste og en renholdstjeneste, som har ansvar for drift av kommunens formålsbygg, boliger og øvrige eiendommer.

Vaktmestertjenesten har 540% faste stillingsressurser, herav tjenesteleder samt fire vaktmestere på heltid og en på deltid. Halvparten av den ene hele stillingen er disponert av hjelpemiddelsentralen, med ansvar for ut- og innkjøring av hjelpemidler til hjemmeboende. Dette er en oppgave som har økt betraktelig de siste årene og vil trolig fortsette å øke etter hvert som flere skal bo hjemme og tilgang på hjelpemidler. Her må vi ha et godt samarbeid med Helse med fordeling av oppgaver i samsvar med den kompetanse vi innehar innenfor nye hjelpemidler/velferdsteknologi

Renholdstjenesten har totalt 1 051,5% faste stillingsressurser, herav fagleder i 40%.

Byggdrift handler i stor grad om tilsyn og vedlikehold på byggenes tekniske installasjoner, slik som varme- og ventilasjonsanlegg, brannvernarbeid og vedlikehold. Vi har mange store kostnader på årskontroller, servicer m.m på ulike installasjoner som vi er pålagt å ha.

Byggdrift blir stadig utfordret på til dels store innsparingsmål og vi er nå kommet til et punkt der vi ikke har økonomiske ressurser til å drifte byggene våre på en tilfredsstillende måte.

For å nå oss innsparingene så må det reduseres på vedlikehold, samt at tekniske installasjoner må stenges ned og tas ut av drift. Energikostnadene må ned, noe som innebærer at inne temperaturen i alle kommunale bygg må reduseres i fyringsperioden.

Renhold må evalueres og reduseres der dette er mulig. Vikarbruk til renhold må også reduseres og ved sykefravær må personell omdisponeres og flyttes dit behovet er størst.

Utfordringer og strategi:

Både vaktmestertjenesten og renholdstjenesten har begrensede ressurser sett i forhold til den store bygningsmassen, som utgjør ca. 20.000 m² med formålsbygg. Både trange økonomiske rammer, og mangel på fagpersonell ved rekruttering, har blitt en økende utfordring. Tidligere var det stor interesse for vaktmester- og renholdstillinger, men dette har avtatt mye de siste årene.

For å få mest mulig ut av de ressursene en har til rådighet, er det nødvendig å legge til rette for mer rasjonell drift. Det kan for eksempel være etablering og utbygging av SD-anlegg (Sentral Driftskontroll) ved aktuelle bygg, for bedre styring av tekniske anlegg, energibruk,

osv. Dette kan redusere behovet og tidsbruken ved ambulering mellom bygg med store avstander imellom.

Siden energibruk også er en vesentlig kostnadsdriver, vil det fortsatt være behov for investeringsmidler og tiltak med energieffektivisering i årene framover. Innenfor renhold vil riktige maskiner og utstyr også kunne effektivisere og lette på mye av arbeidet, og redusere risikoen for slitasjeskader.

	Tiltak	2026	2027	2028	2029
Vedtatt ramme året før		13 400 728	15 898 600	15 898 600	15 898 600
Politisk vedtatte budsjettendringer 2023					
Tiltak fragjeldende økonomiplan	T1	- 612 753			
Administrative tiltak ny økonomiplanperiode		2 655 000			
Lønns og prisvekst (deflator)		455 625			
Sum rammebehov		15 898 600	15 898 600	15 898 600	15 898 600
Kommunedirektørens forslag til justering					
Ramme økonomiplanperioden		15 898 600	15 898 600	15 898 600	15 898 600

Tiltak T1:

- Redusert energibruk, blant annet ved å senke innetemperatur i alle kommunale bygg med 2-3 °C.
- Redusert bruk av vikar til renhold. Ved sykdom/fravær må personell omfordeles.
- Reduserte stillingsressurser for renhold.
- 4-5 heiser stenges og tas ut av bruk.
- Redusert renhold på fellesareal i næringsbygg.
- Redusere renhold i næringslokaler og kontorlokaler.
- Redusert bruk av sommervikar hos bygg og eiendom. Mindre vedlikehold av grøntarealer gjennom sommeren.

Eiendomsforvaltning:

Kommunen har mye bygningsareal, men hvert år skal det spares mer og teknisk må prioritere hardere og hardere for å komme ned på tildelt budsjettamme.

Vedlikeholdspostene blir derfor mindre og mindre, noe som fører til enda større vedlikeholdsetterlepp. For å redusere kostnader må man redusere bygningsareal.

Etter at næringsshagen i Lesja sentrum ble tømt for næringsaktører, og flere leietakere har flyttet over i gamle banken, har arealene stått ubenyttet. Det foreslås å bygge det ledige næringsarealet i andre etasjen om til leiligheter. Fra november 2025 er det tidligere frisørlokalet i første etasjen igjen leid ut til frisørdrift. Kommunen får dermed tilbake noen leieinntekter her.

På Bjorli går leieavtalen som kommunen har med Bjorligard Handelshus AS ut fra november 2026. Leieavtalen var et ledd i å legge til rette for næringsutvikling på Bjorli. Kommunen har siden 2008 vært mellomledd mellom huseier og fremleiere, og betalt mer i husleie til huseier

enn det er krevd inn i husleie fra fremleierne. Det var vanskelig å få inn leietakere til opprinnelig planlagt leiepris, så kommunen reduserte sin leiepris. Når avtalen går ut i 2026 betyr det en reduksjon av kommunens utgifter til næringsbygg. Årlig koster dette i overkant av kr 200 000.

Et mål for kommunen er å redusere bygningsareal. I konkurranse med formålsbygg og bygg som huser kommunal tjenesteyting, er drift av et forsamlingslokale ikke en lovpålagt oppgave og bør overlates til andre aktører ved et salg av Tunstugu.

Tilbygget til Tunstugu er i sin helhet utleid til Gudbrandsdalsmusea, mens den opprinnelige Tunstugu med kjøkken og sal leies ut til arrangementer på dagbasis, for eksempel minnesamvær og konfirmasjoner. Kommunen har noen inntekter fra dagutleie, men Tunstugu er lite brukt i løpet av året. I snitt er den utleid 2 ganger i måneden. Tunstugu konkurrerer om de leietakerne som også grendehus, private forsamlingslokaler, kommunale kulturhus og saler har som målgrupper. Ved å selge eller evt. stenge ned kafedelen kan kommunen spare om lag 200 000 kroner i driftsutgifter til energi, varme/ventilasjon, renovasjon og administrasjon. Ved eventuell stenging av Tunstugu, er det viktig å merke seg at lokalene er reservert til konfirmasjoner framover. Det er også et spørsmål om Tunstugu skal være tilgjengelig for utleie under Landsskytterstevnet 2026.

Lesja Næringsbygg er kommunalt eid og leier ut areal til kafe, frivilligsentral og regnskapskontor. I stedet for at kommunen eier dette tilbygget, bør det vurderes salg for å frigjøre både administrasjon og økonomiske forpliktelser. Renholdstjenesten i kommunen har til nå hatt ansvaret for fellesarealet i dette bygget.

Målsettinger i planperioden:

Overordnet mål	Slik vil vi ha det i 2029	Hit kommer vi i 2026
Arealeffektive og veldrevne bygg og installasjoner. Med god vaktmester- og renholdstjeneste.	Volum av bygningsmasse som samsvarer med behov, samt drift- og vedlikeholdsbudsjett og bemanning.	Vi når ikke alle målene i vedtatt vedlikeholdsplan, med de ressurser som er avsatt i rammen for 2026.

Driftsbudsjett og økonomiplan.

	Tiltak	2026	2027	2028	2029
Vedtatt ramme året før		4 223 968	3 530 401	3 530 401	3 530 401
Politisk vedtatte budsjettendringer 2023					
Tiltak fra gjeldende økonomiplan	T1	-837 182			
Administrative tiltak ny økonomiplanperiode					
Lønns og prisvekst (deflator)		143 615			
Sum rammebehov		3 530 401	3 530 401	3 530 401	3 530 401
Kommunedirektørens forslag til justering					
Ramme økonomiplanperioden		3 530 401	3 530 401	3 530 401	3 530 401

Tiltak T1:

- Redusert utgift ved å avslutte leieavtale med Bjorligard Handelshus. Leieavtalen gir en betydelig netto utgift for kommunen. Vil få effekt fra november 2026.
- Redusert driftsutgift ved å stenge ned Tunstugu. Det er lave leieinntekter og høye driftsutgifter. Bygget stenges ned med varme, ventilasjon, heis, vann/avløp.

Næring

Beskrivelse av dagens virksomhet/tjeneste.

Førstelinjetjeneste til bedrifter og etablerere.

Nettverksbygging og kompetanseheving for næringslivet.

Samhandling i Nord-Gudbrandsdalen og samhandling med Romsdalen.

Saksbehandling i forbindelse med disponering av kommunalt næringsfond og kraftfondet.

Sentrumsutvikling og fokusere på økt trivsel og bolyst.

Medvirkning i prosjekter som styrker næringsliv og utvikling.

Næringslivet i Lesja er viktig. Arbeid kan skape tilknytning, og påvirker helse og økonomi.

Næringslivet i Lesja er relativt ensidig med små aktører. Kommunen må satse på eksisterende næringsliv og tilrettelegge for nye virksomheter. Vest i kommunen er særlig fritids- og reiselivet et satsningsområde.

Utfordringer og strategi.

Det som kan være utfordrende i næringsarbeidet i Lesja kommune er at det er et ensidig næringsliv. Innen Landbruk er det få som har tilleggsnæring. Lite regulerte næringsområder.

Få store bedrifter kan være en utfordring. Det er vanskelig å rekruttere nok og riktig arbeidskraft. Innen reiselivet er det lite helårsarbeisplasser.

Den viktigste strategien for å møte utfordringene er å ha gode tjenester som støtter opp om lokalt næringsliv og tar tak i nye utfordringer og muligheter.

Målsettinger i planperioden.

Mål	Strategi	Tiltak
Lesja kommune skal være en attraktiv arbeidsplass der folk vil arbeide over tid.	• Til enhver tid ha gode tjenester • Veilede godt	• Delta i regionalt næringsarbeid • Bruke kraftfondmidlene som ressurs
Det skal være enkelt å starte bedrift i Lesja	• Ha tilgjengelige kontorfellesskap. • Regulere for nye og store nok næringsarealer	• Jobbe for å synliggjøre mulighetene i Lesja • Arbeide med å få til nye arbeidsplasser
Eksisterende bedrifter skal ha gode muligheter til å vokse	• Nettnetverksbygging • Øke rekruttering	• Synliggjøre næringslivet i kommunen med næringslivspris

Driftsbudsjett og økonomiplan.

Næring					
	Tiltak	2026	2027	2028	2029
Vedtatt ramme året før		5 906 500	5 100 500	5 100 500	5 100 500
Politisk vedtatte budsjettendringer 2025					
Tiltak fra gjeldende økonomiplan					
Administrative tiltak ny økonomiplanperiode		-1 006 821			
Lønns og prisvekst (deflator)		200 821			
Sum rammebehov		5 100 500	5 100 500	5 100 500	5 100 500
Kommunedirektørens forslag til justering					
Ramme økonomiplanperioden		5 100 500	5 100 500	5 100 500	5 100 500

T1: Det er budsjettet 2,7mill i bruk av kraftfond som finansieres fra innestående saldo på fondet. Enkelte poster (næringsbygg og løypekjøring) ligger på andre poster i budsjettet.

Kommunen sin oppgave er å levere gode tjenester, legge til rette for bærekraftig tjenestenivå og stimulere til aktivitet innenfor gitte økonomiske rammer. Vi må ha fokus på å videreføre næringsarbeidet, finne tiltak som kan snu befolkningsutviklingen og gjennom gode prosesser, tilpasse tjenestene til endringene i befolkningssammensetningen. Lesja kommune mottar betydelige inntekter i form av konsesjonsavgift. Disse inntektene er øremerka næringsutvikling. Ved en planmessig og spissa bruk av disse midlene har man et betydelig potensial innenfor næringsarbeid og befolkningsutvikling.

Landbruk.

Beskrivelse av dagens virksomhet/tjeneste.

Landbruksavdelingen sin oppgave er å være aktive pådrivere til støtte for landbruksnæringa i kommunene våre. Vi informerer, veileder, behandler og utfører kontroll av søknader knyttet til mange statlige tilskuddsordninger i landbruket. Vi behandler også lovsaker etter eksempelvis jord- og konsesjonslov.

Utfordringer og strategi.

Effektiviseringa i landbruket har medført ei strukturendring i det norske landbruket. Driftsenhetene blir stadig færre, men større i omfang. Det er stadig endringer i eiendomsstrukturer og det er i varierende grad kjøp/salg av eiendom. De statlige tilskuddsordningene til landbruket er også i kontinuerlig utvikling. Selv om produsentantallet reduseres, økes kompleksiteten og omfanget av den enkeltes søknader. Selv som de fleste tilskuddsordninger er gjort digitale så opplever ikke landbruksavdelingen en reduksjon i veiledningsbehov. Slik vi ser det så skyldes det en kombinasjon av manglende brukervennlighet og stadige endringer av tilskuddsordninger og søknadsskjemaer.

De statlige tilskuddsordningene til landbruket er vesentlige for de som har arbeidet sitt i næringa. Pådriverrollen avdelingen har i denne sammenheng er å informere, veilede og støtte gårdbrukerne godt slik at de kan høste best mulig av tilskuddsordningene. I jordlov- og konsesjonslovsammenheng ligger det i pådriverrollen at den faglige veiledninga må være god

slik at gårdbrukerne får realisert planene sine. Pådriverrollen legger også et ansvar på avdelingen blant annet i sammenheng med å støtte investeringslystne gårdbrukere, aktivt bidra i prosjekt som f.eks. støtter bruk av utmarksressursen, og ta tak i saker/prosjekt som ansees som nødvendig for ei positiv utvikling i næringa. Dette krever en lyttende tilnærming til næringa, med stor vekt på samarbeid med næringa selv og med aktører som arbeider opp mot næringa.

For å være aktive pådrivere for landbruket må avdelingen inneha god faglig kompetanse både innen tilskuddsordningene og lovsaker i landbruket. Det blir også viktig at avdelingen har kompetanse på informasjons- og arrangementsarbeid, samtidig som avdelingen trenger å ha kapasitet til å ha den nødvendige dialogen med de ulike aktørene i landbruksnæringa. Avdelingen er aktive deltakere i flere regionale prosjekt. Prosjektene er ressurskrevende, men gir frukter i form av økt samarbeid innen landbrukssektoren i Gudbrandsdalen.

Målsettinger i planperioden.

Overordnet mål	Slik vil vi ha det i 2029	Hit kommer vi i 2026
Landbruket skal opprettholdes og utvikles basert på bruk av bærekraftige og lokale ressurser som gir lokal verdiskaping, sysselsetting og å opprettholde bosettinga.	Økt nærhet til gårdbrukerne	Arrangert flere sosiale og faglige arenaer for gårdbrukerne
	Veilede og saksbehandle på en faglig god måte slik at gårdbrukerne får den hjelpen de trenger når de skal søke tilskudd eller konsesjon, deling osv.	2026 ble et år med opplæring av ny medarbeider hvor kunnskapsoverføring må prioriteres.
	Lav konflikt mellom beitedyr og rovvilt	Holde oss faglig oppdatert og være rusta for neste beitesesong
		Delta aktivt i de prosjektene vi er deltakere i knyttet til rovviltproblematikk og være en tydelig stemme for beitebrukerne i dialog med Miljødirektorat, Statsforvalter og rovviltneemnd
	Opprettholde investeringsnivået i landbruket	Tilrettelegge for møte mellom gårdbrukere og Innovasjon Norge samt støtte de som ønsker å søke investeringsstøtte

Driftsbudsjett og økonomiplan.

Landbruk					
	Tiltak	2026	2027	2028	2029
Vedtatt ramme året før		2 541 927	3 124 782	3 124 782	3 124 782
Politisk vedtatte budsjettendringer 2025	T1	650 000			
Tiltak fra gjeldende økonomiplan					
Administrative tiltak ny økonomiplanperiode					
	T2	-153 571			
Lønns og prisvekst (deflator)		86 426			
Sum rammebehov		3 124 782	3 124 782	3 124 782	3 124 782
Kommunedirektørens forslag til justering					
Ramme økonomiplanperioden		3 124 782	3 124 782	3 124 782	3 124 782

Tiltak 1: Ramma er økt med 650 000 kr årlig i perioden pga avtale om veterinærvakt med Dombås veterinærkontor.

Tiltak 2: Det er spart inn 150 000 kr jamfør innsparingsprosess.

Forvaltning

Beskrivelse av dagens virksomhet/tjeneste.

Forvaltning har 700% stillingsressurs (derav 100% er prosjektstilling ut 2026) som skal leverer lovpålagte tjenester innen plan, byggesak, oppmåling, kart og miljø. Forvaltning jobber både med enkeltsaker, strategiske planer for kommunen, kommuneplan og mer. Hoveddelen av arbeidet er lovpålagte oppgaver og veiledning, samtidig som avdelingen er en viktig premissgiver for utviklings- og næringsarbeid. Forvaltning leverer viktig data til matrikkel, adresse og kartarbeid for å oppdatere viktige register som beredskap, eiendomsskatt og som hele Norge kan benytte seg av.

Utfordringer og strategi.

Forvaltning har fokus på de lovpålagte tjenestene innen plan-, byggesak, oppmåling og miljø, og kommuneplanens arealdel i 2026. I løpet av 2026 vil en gjennomføre byggesaktilsyn selv framfor å leie inn tjenesten.

For år 2026 er inntektssiden som er budsjettert usikker, da inntektene innen plan, byggesak og oppmåling avhenger av markedet. Regnskap resultatet for 2025 ligger an til å treffe langt under budsjettert inntekter. I budsjettet for 2026 legger en til grunn lavt markedsnivå likt som 2024 og 2025. Det er viktig å holde kostnadene nede og utnytte inntekspotensialet fra gebyrene også i årene framover. Likevel vil en del sakstyper som kommunens eget planarbeid (kommuneplan, temaplaner med mer), generell veiledning, adressering, ulike kartarbeid og matrikkelarbeid og planarbeid ikke kunne gebyrlegges.

Kommuneplanens arealdel er en stor og arbeidskrevende oppgave. Redusert bemanning på plan i 2026 med totalt 170 % vakanse grunna permisjon løpet av året. Den 3-årige prosjektstilling for arbeid med kommuneplan er ferdig i november 2026. Det er behov for

tilstrekkelig med konsulentttjenester til utredninger og kartarbeid for å opprettholde framdrift i 2026. Oppstart av flere private planinitiativ høsten 2025 gjør det utfordrende å opprettholde framdrift i kommuneplanarbeidet og en forventer at noe arbeid knytt til kommuneplanen må skyves på til 2027.

Målsettinger i planperioden.

Overordnet mål	Slik vil vi ha det i 2029	Hit kommer vi i 2026
Mål 6: Bærekraftig utvikling. Mål 12: Eksisterende bedrifter skal ha gode muligheter for å vokse.	Ny vedtatt kommuneplanens arealdel	Alle arealer er konsekvensutredet. Det er tegnet et første utkast av kommuneplanens arealdel. Utkast til planbestemmelse og retningslinjer er framlagt og diskutert med politiske utvalg.
Mål 1: Lesja skal være et lokalsamfunn som er trygt, inkluderende og sikrer god helse og livskvalitet for alle i Lesja. Mål 4: Trygt å bo og oppholde seg i Lesja. Mål 5: Inkluderende lokalsamfunn	Oppfølging planstrategi ved at prioriterte strategier og planoppgaver er vedtatt.	En forventer at følgende vert vedtatt løpet av 2026: Trafikksikkerhetsplan, Bustadsosial plan, Temaplan samfunnssikkerhet og beredskap.
Mål 7: Attraktiv kommune. Mål 11: Enkelt å starte bedrift. Mål 12: Vekst for eksisterende bedrifter	Flere nye bolighus og Boligtomter. Det er tilgjengelig næringsareal. Det er lett for eksisterende bedrifter å ta i bruk mer areal.	Bustad- og næringssaker vert prioritert. Det vert arbeida med bustad- og næringsareal i kommuneplanens arealdel.
Mål 4: Trygt å bo og oppholde seg i Lesja.	Få en mer nøyaktig Kartbase.	Kvalitetshevingsarbeid i matrikkel og kart.
Mål 4: Trygt å bo og oppholde seg i Lesja.	Tilsynsordningen fungerer best mulig.	Utfører selv dokumentasjonstilsyn. Operativt regionalt samarbeid.
Mål 2: Lesja skal være et levende og aktivt lokalsamfunn med gode møteplasser for dialog og samskaping med innbyggerne. Mål 3: Lesja skal legge til rette for gode grendesamfunn i hele kommunne som skaper bo- og bosetningslyst.	Bistand til frivillige lag for å oppnå flere ferdigstilte aktivitetsområder og friluftstiltak for allmennhet.	Bjørli aktivitetspark vert ferdigstilt. Tilrettelegging i Aurtandefeltet er ferdig. Opprusting av sykkelskilt på baksida. Økt støtte til vinteraktivitet. Tiltak i Lesja sentrum for oppholdsareal og synlighet av lokale verdier før Landsskytterstevnet.
Mål 6: Bærekraftig utvikling	Betre tilstand for villrein Snøhetta. Informasjonspunkt på Bjørli om villrein. Tydelig og oversiktlig friluftsmuligheter i dalbotnen.	Kanalisering av ferdsel ved brosjer med villrein vennlige turer.

Driftsbudsjett og økonomiplan.

Forvaltning					
	Tiltak	2026	2027	2028	2029
Vedtatt ramme året før		4 970 533	4 977 653	4 927 653	4 927 653
Politisk vedtatte budsjettendringer 2025					
Tiltak fra gjeldende økonomiplan					
Administrative tiltak ny økonomiplanperiode	T1	-100 000			
	T2	100 000			
	T3	-150 000			
	T4		-50 000		
	T5	-11 878			
Lønns og prisvekst (deflator)		168 998			
Sum rammebehov		4 977 653	4 927 653	4 927 653	4 927 653
Kommunedirektørens forslag til justering					
Ramme økonomiplanperioden		4 977 653	4 927 653	4 927 653	4 927 653

Tiltak 1:

Tilsett i prosjektstilling plan er ute i permisjon fra februar og ut året. Framdrift i kommuneplanarbeidet og lønnskostnad er derav redusert. Prosjektstilling avsluttes 2026.

Tiltak 2:

Lesja kommune har fått innvilga 1.9 mill til gjennomgang av eldre reguleringsplaner. Deler av dette vil bli inkludert i arbeidet med revidering av kommuneplanarbeidet. En legger opp til å bruke 1.6 mill i konsulenttenester og resterende 300 000 kr dekker lønnskostnad i administrasjonen for oppfølging i prosjektet.

Tiltak 3:

Det vil utvides midlertidig stilling i 2026 fra 50% til 100% for å avlaste redusert bemanning i avdelinga slik at planrådgiver kan opprettholde noe framdrift i kommuneplanarbeidet i 2026.

Tiltak 4:

Lesja kommune reduserer utgifter til regionalt samarbeid for tilsyn i byggesaker ved å gjennomføre dokumentasjonstilsyn lokalt. Forventet kostnadsreduksjon på 50 000 kr.

Tiltak 5:

Løypetrakking og vinteraktivitet har hatt støtte på 120 000 kr i budsjettet over en lengre periode. De økte kostnadene i samfunnet gjør det mer utfordrere for frivillige lag å opprettholde vintertilbudet i Lesja kommune. Støtte er økt med 30 000 kr til 150 000 kr totalt.

Dokumenter

Vedlegg

- 1 Økonomisk oversikt - drift
- 2 Budsjett 2026, kommunalsjefer, ansvar, kontoart

- 3 Bevilgningsoversikt drift (§5-4) 2. ledd
- 4 Bevilgningsoversikt drift §5-4 (linje 6 spesifisert)
- 5 Investeringer 2026 - 2029 pr prosjekt
- 6 Anskaffelse og anvendelse av midler
- 7 Bevilgningsoversikt drift (§5-4)

Innstilling:

- 1) Budsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029 godkjennes.
- 2) Av de totale investeringene på 87 019 900 kroner blir inntil 79,3 millioner tatt opp som serielån med avdragstid på 35 år, resterende blir finansiert gjennom fond/refusjon/tilskudd/mva.
- 3) Netto driftsresultat 2026, kr 11 058 000 overføres 5 000 000 kr til investeringsregnskapet, 6 480 000 kr avsettes bundne driftsfond, 11 100 000 kr brukes fra bundne driftsfond og 10 677 000 kr avsettes til disposisjonsfondet.
- 4) Konesjonsavgiften settes av til kraftfond og skal anvendes til næringsutvikling.
- 5) Finansielle måltall
 - Netto driftsresultat skal utgjøre 1,75 % av brutto driftsinntekter årlig i økonomiplanperioden
 - Disposisjonsfond skal utgjøre minimum 10 % av brutto driftsinntekter
 - Rente og avdragsbelastningen skal ikke overstige 6 % av brutto driftsinntekter
 - Netto lånegjeld skal utgjøre maksimalt 110 % av brutto inntekter.
- 6) Rammer 2027 reduseres med 3 millioner i 2027. Fordeling som spesifisert i saksframlegg.
- 7) Bærekraftig organisering av barnehagene - Gjennomgang av ressursbruk og organisering for begge barnehagene.
- 8) Det settes i gang et arbeid for å utrede alternative turnus- og vikarordninger, herunder bruk av KI og en turnusansvarlig for alle tjenesteområder.
- 9) Satse på utbygging av boliger i samarbeid med private aktører.
- 10) Videreføre arbeidet med rekruttering og kompetanse, med særskilt fokus på helse.
- 11) Styrke arbeidet med digitalisering og mestringsteknologi med en stillingsressurs.

Per Dag Hole
kommunedirektør